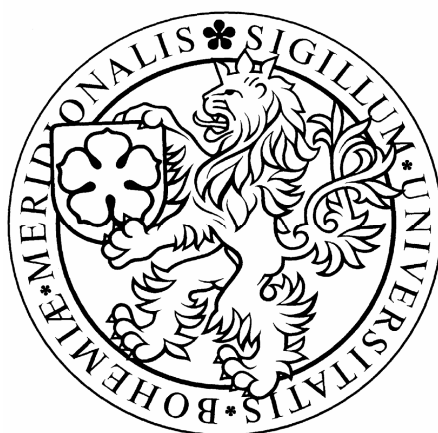

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Ekonomická fakulta
Katedra obchodu a cestovního ruchu

Studijní program: B6208 Ekonomika a management
Studijní obor: Obchodní podnikání
Specializace: Cestovní ruch

PROSTŘEDÍ CESTOVNÍHO RUCHU PACOVSKO

Vedoucí bakalářské práce:
RNDr. Josef Navrátil, Ph.D.

Autor:
Jana Šímová

2007

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Prostředí cestovního ruchu – Pacovsko“ vypracovala samostatně na základě vlastních poznatků, za odborného vedení RNDr. Josefa Navrátila, Ph.D. Všechny použité knižní publikace, periodika a jiné podkladové materiály jsou uvedeny v seznamu použitých zdrojů.

V Táboře dne.....

.....

Poděkování

Děkuji RNDr. Josefu Navrátilovi, Ph.D. za odbornou pomoc a vedení bakalářské práce. Dále bych chtěla poděkovat městu Pacov, místnímu informačnímu středisku a muzeu a dalším za ochotu a poskytnutí cenných informací a materiálů.

Obsah

1.	Úvod.....	3
2.	Cíle a hypotézy	4
2.1	Cíle práce	4
2.2	Hypotézy	4
3.	Data a metody	5
3.1	Metodika tvorby práce	5
3.2	Metodika situační analýzy	5
3.3	Metodika dotazníkového šetření.....	6
3.3.1	Charakteristika dotazníku	6
3.3.2	Charakteristika respondentů	7
4.	Literární přehled	10
4.1	Literatura o obecné problematice	10
4.2	Literatura o sledovaném území.....	10
4.3	Vymezení pojmů.....	11
5.	Situační analýza	13
5.1	Analýza rekreačního prostoru	13
5.2	Selektivní faktory.....	14
5.3	Lokalizační podmínky	14
5.3.1	Přírodní podmínky a atraktivita	14
5.3.2	Společenské podmínky a atraktivita	15
5.3.2.1	Kulturněhistorické památky.....	15
5.3.2.2	Kulturní zařízení, kulturní a společenské akce	16
5.3.2.3	Sportovní a zábavní zařízení a akce.....	18
5.3.3	Realizační podmínky	19
5.3.3.1	Dopravná a dostupnost místa.....	19
5.3.3.2	Ubytovací a stravovací zařízení.....	19
5.3.3.2.1	Speciální zařízení.....	20
6.	Současný stav využití území.....	21
6.1	Typ návštěvníka.....	21
6.2	Spokojenost a nespokojenost návštěvníků.....	26
6.3	Rekreační aktivity návštěvníků.....	28

6.4	Konflikty při využívání rekreačního prostoru aktivitami cestovního ruchu.....	29
6.5	Navštěvovaná místa	31
7.	Přehled problémových okruhů.....	33
8.	Závěr	35
9.	Summary.....	36
Seznam literatury		37
Seznam tabulek		39
Seznam grafů		39
Seznam příloh		39

1. Úvod

Cestovní ruch je dnes jedno z nejdynamičtěji se rozvíjejících ekonomických odvětví. Ve světě je považovaný za odvětví budoucnosti a stává se významnějším a nepostradatelnějším faktorem regionálního rozvoje v řadě českých regionů i v celé ekonomice.

Bakalářská práce se zabývá prostředím cestovního ruchu. Věnuje se posouzení možností a současného stavu využití regionu „Pacovsko“ aktivitami cestovního ruchu. Tato práce odpovídá na otázky odkud návštěvníci pochází, jaké aktivity v dané oblasti provozují. Práce posuzuje strukturu rekreačních aktivit, vliv sociálního statutu na provozované aktivity, zjišťuje a posuzuje konflikty, které vznikají při využívání rekreačního prostoru aktivitami cestovního ruchu.

Oblast Pacovska je jedním z krásných, avšak turisticky méně navštěvovaných míst naší republiky. Region „Pacovsko“ se nachází v kraji Vysočina. Tento kraj má vysoký potenciál pro rozvoj cestovního ruchu. Je to dáno především estetickou hodnotou kulturní krajiny, množstvím jedinečných přírodních lokalit a kulturních a historických památek. Pro neexistenci těžkého průmyslu patří Vysočina k ekologicky nejzachovalejším oblastem České republiky. Přesto není tolik navštěvovaná, jak by se očekávalo.

2. Cíle a hypotézy

2.1 Cíle práce

Hlavním cílem bakalářské práce je posouzení možností a současného stavu využití regionu „Pacovsko“ aktivitami cestovního ruchu.

Dílčí cíle jsou:

- posouzení typu návštěvníka
- posouzení struktury rekreačních aktivit návštěvníků
- posouzení vlivu sociálního statutu na provozované aktivity
- odhalení struktury navštěvovaných míst regionu
- zjištění a posouzení konfliktů při využívání rekreačního prostoru aktivitami cestovního ruchu
- zjištění a posouzení vnímání konfliktů podle sociálního statutu

2.2 Hypotézy

Nejvíce návštěvníků pochází z Prahy a středních Čech.

Hlavním faktorem přílivu turistů do regionu je životní prostředí.

Nejčastější délka pobytu je víkend.

Návštěvníci se do tohoto regionu vrací opakovaně.

Nejfrekventovanějším dopravním prostředkem je automobil.

Nejčastější je rodinná návštěva.

Lokalitu doporučují nejčastěji přátelé.

Návštěvníci se ubytovávají v hotelu nebo v penzionu.

Nejčastějším důvodem návštěvy je dovolená.

Mezi návštěvníky dominují návštěvníci orientovaní na rekreační aktivity jako je cykloturistika a pěší turistika.

Velmi nízká je participace na ekoturistických aktivitách.

V aktivitách návštěvníků existuje nízký počet dominantních aktivit.

Není rozdíl v provozovaných aktivitách mezi muži a ženami.

Nejčastěji navštěvovaným místem je hrad Kámen.

3. Data a metody

3.1 Metodika tvorby práce

Metodický postup zpracování bakalářské práce je možné rozdělit do několika fází.

V první fázi byly získávány údaje potřebné pro zpracování bakalářské práce a studována odborná literatura a existující podklady o daném území. Za tímto účelem byla navštívena knihovna Jihočeské univerzity v Táboře, Městská knihovna v Táboře, Městská knihovna v Pacově, Městské muzeum Antonína Sovy v Pacově, odbor regionálního rozvoje Městského úřadu v Pacově a Informační centrum v Pacově, odkud byly shromážděny potřebné a zajímavé informace z knih, dokumentů i jiných materiálů, které pojednávají o dané oblasti.

V další fázi byly získávány údaje o poptávce, konkrétně od návštěvníků pomocí dotazníkového šetření přímo v terénu.

Následně byly získané informace utříděny a zpracovány.

V poslední fázi byly poznatky syntetizovány do přehledu problémových okruhů současného využití prostoru aktivitami cestovního ruchu.

Údaje získané dotazníkovým šetřením byly zpracovány pomocí počítačového programu Microsoft Office Excel, konkrétně pomocí kontingenčních tabulek a χ^2 testu. Pro lepší přehlednost byla data utříděna do grafů a tabulek.

V průzkumu byly využity tyto techniky šetření:

- osobní návštěva a standardizovaný rozhovor
- šetření pomocí dotazníků – písemné dotazování

3.2 Metodika situační analýzy

Situační analýza byla zpracována podle Hraly [5], jenž člení teritoriální systém cestovního ruchu na následující subsystémy:

- selektivní faktory – činitele, které stimulují vznik cestovního ruchu ve funkci poptávky
- lokalizační předpoklady – vytvářejí možnosti pro jeho lokalizaci ve vztahu nabídky oblasti
- realizační podmínky – umožňují faktickou realizaci cestovního ruchu

3.3 Metodika dotazníkového šetření

Cílem dotazníkového šetření byl sběr primárních dat o motivech a preferencích návštěvníka (= poptávky) dané oblasti a na základě zjištěných údajů vytvoření možných potenciálních návrhů, které by mohly vést ke zvýšení návštěvnosti oblasti.

Dotazníkové šetření probíhalo od července do září roku 2006. Dotazování bylo realizováno v Informačním středisku v Pacově, v Muzeu Antonína Sovy, v hotelu a restauraci Pepino, v Turistické ubytovně. Získány byly údaje od 106 respondentů. Výběr respondentů byl příležitostný. [16]

3.3.1 Charakteristika dotazníku

Dotazník (Příloha 1) byl určen turistům a návštěvníkům města Pacova a jeho blízkého okolí. V úvodu dotazníkového formuláře byl respondentům vysvětlen důvod zadání dotazníku. Návštěvníkům oblasti bylo položeno celkem 14 otázek a další 4 otázky určené pro statistické hodnocení. Otázky byly kombinací otevřených a uzavřených otázek.

Ke **zjištění motivací k návštěvě** bylo použito těchto prvků: TV, rozhlas, tisk, internet, cestovní kancelář, turistické informační centrum, propagační materiály, doporučení od přátel a známých, jiné. S touto otázkou souvisí důvody rozhodující při výběru tohoto regionu. Respondenti měli na výběr z těchto prvků: životní prostředí, dobré podmínky pro rekreaci, sportovní a kulturní akce, pracovní nebo soukromé důvody, příroda, památky, jiné.

Ke **zjištění konkrétních aktivit** provozovaných turisty v dané oblasti bylo použito měření pomocí pětistupňové škály (1 = věnuji se výhradně; 2 = věnuji se především; 3 = věnuji se často; 4 = věnuji se zřídka; 5 = nevěnuji se). Předloženy byly tyto prvky: opalování, koupání; rybaření, windsurfing, jízda na loďkách, pěší turistika; jízda na kolech; pozorování ptáků s odborným průvodcem, myslivecký lov, návštěvy historických zajímavostí; návštěvy muzeí; účast na kulturních a společenských akcích, houbaření a sběr lesních plodů, sport (tenis, fotbal...).

Ke **zjištění problémů**, které mohou kazit turistům požitky z dovolené, bylo použito také měření pomocí pětistupňové škály (1 = je zásadní problém, 2 = je mírný, 3 = nedokážu rozhodnout, 4 = spíše není, 5 = není problém). Předloženy byly tyto prvky: kvalita vody, nedostatečná intimita prostředí, hluk z cesty, nedostatek míst k parkování, nedostatek veřejných míst ke koupání, nedostatek přírodních zákoutí, vandalismus, přeplnění lidmi, výskyt komárů, pocit bezpečí (před krádežemi), cena služeb a kvalita služeb.

Pokud se respondentům v dané oblasti něco **líbilo nebo naopak nelíbilo**, měli možnost odpovědi na volnou otázku: „Kdybyste měl(a) označit jednu věc, která se Vám zde líbí (nelíbí), která by to byla?“

Další otevřená otázka byla určena pro zjištění jiných **oblíbených okolních navštěvovaných míst**: „Jaká další místa v okolí jste v rámci této dovolené navštívili nebo plánujete navštívit?“.

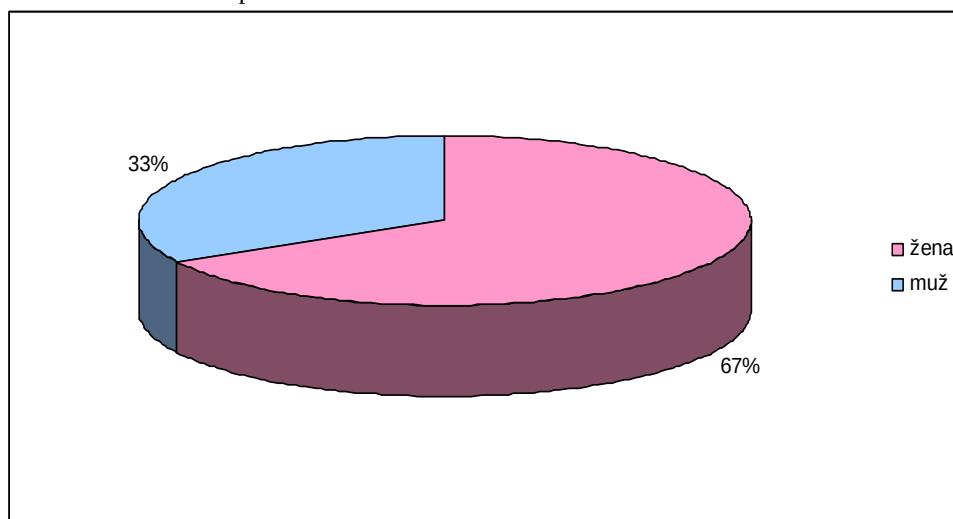
3.3.2 Charakteristika respondentů

Soubor respondentů byl charakterizován základními demografickými údaji – pohlaví, věk, nejvyšší dosažené vzdělání a zaměstnání respondentů. Struktura dotázaných je znázorněna pomocí grafů.

Pohlaví respondentů

Celkem bylo osloveno 71 žen a 35 mužů.

Graf 1 – Pohlaví respondentů

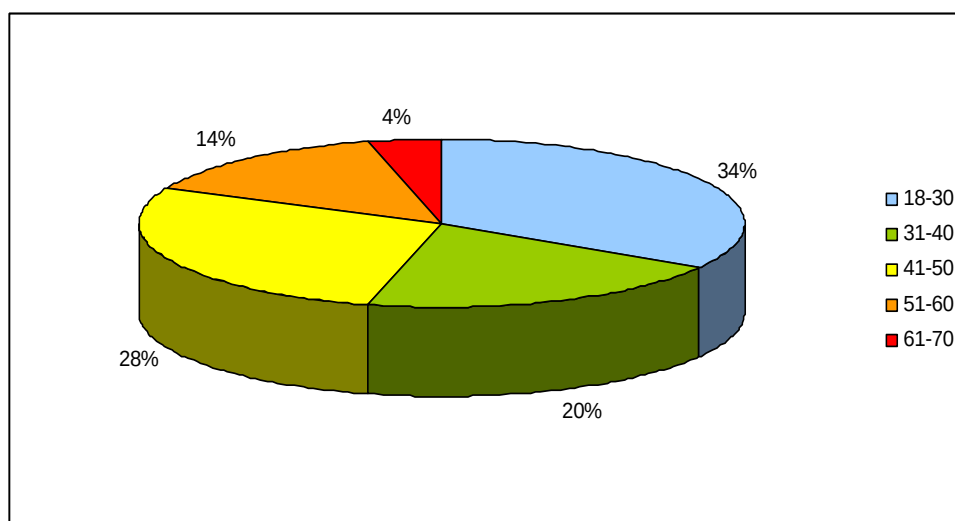

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření.

Věk respondentů

Z věkové struktury oslovených respondentů je patrné, že nejvíce návštěvníků města Pacova a jeho okolí je ve věku 18-30 let, konkrétně 36 dotazovaných. A nejméně návštěvníků je ve věku 61-70 let, 4 respondenti.

Graf 2 – Věk respondentů

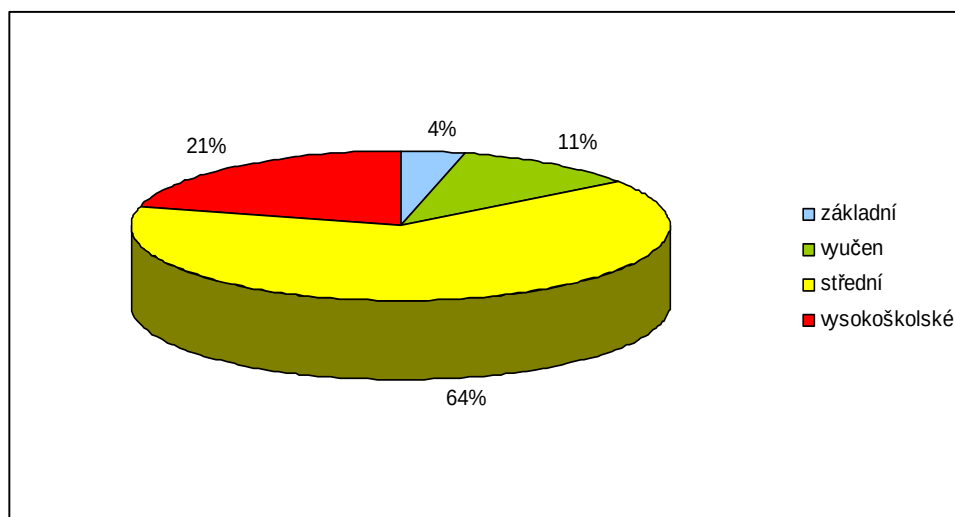

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Vzdělání respondentů

V dotazníkovém šetření bylo osloveno nejvíce respondentů s dosaženým středoškolským vzděláním, 68 respondentů. Vysokoškolské vzdělání má 22 návštěvníků Pacova a okolí. Nejméně dotazovaných, konkrétně 4, má základní vzdělání.

Graf 3 – Vzdělání respondentů

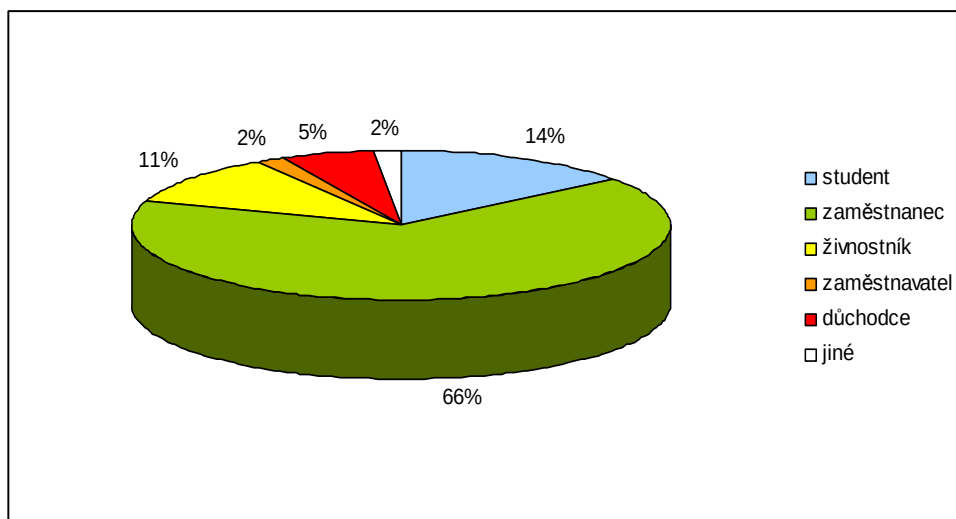

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Zaměstnání respondentů

Z dotázaných 106 respondentů je 16 studentů, 73 zaměstnanců, 12 živnostníků a 2 zaměstnavatelé, 6 důchodců a 2 respondenti jsou na mateřské dovolené.

Graf 4 – Zaměstnání respondentů

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

4. Literární přehled

4.1 Literatura o obecné problematice

K vymezení problému cestovního ruchu byly použity publikace „Jak rozvíjet místní cestovní ruch“ od M. Foreta a V. Foretové [2] ; „Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času. Aplikovaný marketing služeb“ od S. Hornera a J. Swarbrooka [4]; „Cestovní ruch (Vybrané kapitoly)“ od V. Malé [8]; „Technika služeb cestovního ruchu“ od J. Oriešky [9].

V průběhu vývoje cestovního ruchu jako společensko ekonomického jevu, se mění i přístup k jeho definování a vymezení. Autoři ve svých definicích zdůrazňují různé stránky tohoto složitého jevu, mnohdy v závislosti na tom, z hlediska které vědní disciplíny je cestovní ruch zkoumán a definován. [8]

Obecně se cestovní ruch definuje jako krátkodobý přesun lidí na jiná místa, než jsou místa jejich obvyklého pobytu, za účelem pro ně příjemných činností. [4]

Cestovní ruch lze chápat jako soubor činností zaměřených na uspokojování potřeb souvisejících s cestou a pobytem osob mimo místo trvalého bydliště, zpravidla ve volném čase, za účelem zotavení, lázeňského léčení a pracovních cest. Značnou část těchto potřeb lze uspokojit i mimo rámec cestovního ruchu, ale právě účast na cestovním ruchu představuje vyšší stupeň jejich uspokojení. [9]

Cestovním ruchem lze označit činnost osoby, cestující na přechodnou dobu do místa trvalého bydliště, přičemž hlavní účel její cesty je jiný než vykonávat výdělečnou činnost v navštíveném místě. Může se však jednat o služební, obchodní či jinak pracovně motivovanou cestu, jejíž zdroj úhrady vyplývá z pracovního poměru u zaměstnavatele v místě bydliště nebo v místě sídla firmy. Pro toto pojetí cestovního ruchu je podstatné, že se jedná o změnu místa, dočasnost pobytu i o nevýdělečnost činnosti v navštíveném místě. [2]

4.2 Literatura o sledovaném území

Pro zmapování vymezené oblasti byla použita publikace „Kraj Vysočina – průvodce na cesty“ od Marka Podhorského [11] a „Průvodce po České republice – kraj Vysočina“ [13]. Tyto knihy vypovídají o přírodních a kulturních atraktivitách oblasti. Jsou doplněny množstvím fotografií a map.

O samotném městě Pacov a o jeho okolí vypovídají publikace „Minulost města Pacova a okolí“ od J. Vondráčka [15], „Pacov od historie k současnosti“ [6] a „Velká

encyklopedie měst a obcí ČR“ od J. Augustina [1]. Dále se o historii oblasti dozvídáme z publikace „Hrady, zámky a tvrze Království českého“ od A. Sedláčka [14].

O místních památkách a zajímavostech hovoří kniha A. Profouse „Místní jména v Čechách“ [12].

Kromě literatury byly přínosné i internetové stránky. Konkrétně www.mestopacov.cz [17], www.straziste.cz [18], www.volny.cz/jeskynechynov/ [19], www.mapy.atlas.cz [20], www.vysocina.tourism.cz [21], www.czechtourism.cz [22], www.obce.cz [23].

4.3 Vymezení pojmů

K vymezení pojmů byli použity publikace „Cestovní ruch – výkladový slovník“ od M. Páskové a J. Zelenky [10]; „Technika služeb cestovního ruchu“ od J. Orišky [9]; „Zeměpis cestovního ruchu“ od M. Holečka, P. Mariota a M. Střídý [3].

Cestovní ruch – soubor činností zaměřených na uspokojování potřeb souvisejících s cestou a pobytem osob mimo místo trvalého bydliště, zpravidla ve volném čase, za účelem zotavení, poznání, společenského kontaktu, kulturního a sportovního vyžití, lázeňského léčení a pracovních cest. [9]

Teritoriální model cestovního ruchu – odhaluje základní princip strukturálních vazeb v krajině, umožňuje komplexní pohled na systém vztahů mezi cestovním ruchem a krajinou, a je metodickým východiskem pro regionalizaci cestovního ruchu. Vzniká pokud dojde ke spojení lokalizačních a selektivních podmínek pomocí realizačních podmínek. [3]

Turista – osoba, která v domácím, resp. zahraničním cestovním ruchu splňuje kritéria návštěvníka. Účast turisty na cestovním ruchu je spojena minimálně s jedním přenocováním. [10]

Návštěvník – jakákoliv osoba, která cestuje do jiného místa než je místo jejího obvyklého pobytu na dobu nepřevyšující 12 po sobě jdoucích měsíců, přičemž účel návštěvy je jiný, než výkon z činnosti odměňované z navštíveného místa. Cestující, který přijel na jiné místo než je místo jeho bydliště. [10]

Výletník – dočasný návštěvník, který se v navštíveném místě nebo zemi zdrží pouze jeden den, tedy bez přenocování. [10]

Kemp – vymezená plocha s hygienickým zařízením pro přechodné ubytování ve vlastním zařízení hostů (stan, obytný přívěs, karavan), případně i ve zpravidla

jednopodlažních ubytovacích objektech provozovatele (chaty, sruby, bungalovy) nebo v jejich samostatně pronajímatelných částech. [10]

Penzion – zařízení nabízející ubytování obvykle více než na jednu noc a poskytující stravování zejména svým hostům. Zpravidla je penzion malokapacitní ubytovací zařízení (od několika lůžek do několika desítek lůžek) s klidným a útulným rodinným prostředím, s omezenějším rozsahem a nižší úrovní společenských a doplňkových služeb, avšak s ubytovacími službami srovnatelnými s odpovídající třídou hotelu. [10]

Hotel – ubytovací zařízení s nejméně 10 pokoji pro hosty a s recepcí, které zajišťuje mimo kompletní stravovací služby i široký sortiment dalších služeb pro hosty. [10]

Ubytování v soukromí – forma ubytování, která nevyhovuje definici hromadného zařízení cestovního ruchu a nabízí omezený počet pokojů v soukromých domech za úplatu (pronájem) nebo zdarma. [10]

Ubytovací zařízení – objekty, prostory nebo plochy, kde je veřejnosti poskytováno ubytování. Je součástí základní infrastruktury CR, bývá spojeno se stravovacími službami v plném nebo omezeném rozsahu a případně i s poskytováním dalších služeb. [10]

Stravovací zařízení – objekty, prostory nebo plochy, kde je veřejnosti poskytováno stravování. Stravovací zařízení je součástí základní infrastruktury CR, bývá samostatné nebo je součástí ubytovacího zařízení. [10]

5. Situační analýza

5.1 Analýza rekreačního prostoru

Kraj Vysočina se rozkládá v centrální oblasti Českomoravské vrchoviny. Území kraje je pramennou oblastí významných českých a moravských řek, např. Doubravy, Sázavy, Želivky, Nežárky, Moravské Dyje, Jihlavy, Oslavy nebo Svatky. Kraj Vysočina je tvořen pěti okresy; jsou to: okres Pelhřimov, Havlíčkův Brod, Žďár nad Sázavou, Jihlava a Třebíč. Rozlohou 6925 km² je kraj Vysočina územím s nadprůměrnou velikostí, pouze čtyři kraje mají větší plošnou velikost. Výhodou pro rozvoj cestovního ruchu v kraji Vysočina je velmi kvalitní životní prostředí a neporušená příroda (ekologicky jedna z nejzachovalejších oblastí České republiky).

Město Pacov se nachází 80 km jihovýchodně od Prahy v mírně kopcovité krajině protkané sítí potoků a říček. Leží na rozhraní Českomoravské vysočiny a jižních Čech, mezi Tábořem a Pelhřimovem. O Pacovsku se často hovoří jako o zapomenutém kraji. Tento kraj není charakteristický ani pro Českomoravskou Vysočinu, ani pro jižní Čechy. Leží na rozhraní obou těchto krajin, svými zalesněným svahy má blízko k Vysočině, rybníky pak inklinuje k jižním Čechám. Krásná příroda a historické památky nabízejí ideální podmínky pro pěší turistiku, cykloturistiku, rybaření, houbaření i nerušené poznávání vzácně zachovalé přírody. Pacov je místem přesného středoevropského času, městem prochází 15. stupeň východní délky, který je zároveň nultým poledníkem pásma středoevropského času. Pacov se řadí mezi obce mikroregionu Stražiště.

Nejstarší známá historie města zasahuje do přelomu 13. a 14. století. K nejstarším hmotným dokladům patří románsko-gotický náhrobek Hrona z Pacova z přelomu 13. a 14. století.

V 15. a 16. století se Pacov rozvinul v městečko a získal různá privilegia, např. právo užívat znak a pečeť. R. 1597 byl Pacov povýšen na město. V 18. století byl Pacov majetkem řádu bosých karmelitánů. Roku 1888 dostává Pacov rychlejší spojení se světem otevřením českomoravské transversální dráhy. Ve 2. polovině 19. a na začátku 20. století

se ve městě začal rozvíjet průmysl, zejména strojírenství a nábytkářství. Začátek 20. století znamená pro Pacov významné mezinárodní prvenství v počátcích historie motocyklového sportu. 8. července 1904 jsou zde položeny základy Mezinárodní motocyklové federace a v roce 1906 se na Pacovském okruhu jedou první mezinárodní Motocyklové závody

na území Rakouska-Uherska. Tuto historii připomíná pamětní deska na budově zámku, expozice jednostopých vozidel na nedalekém hradě Kámen.

Počátkem poválečných let došlo k obnově a oživení podniků a živností i kulturního a společenského života. Po roce 1948 jsou postupně všechny podniky znárodněny a na čas ustala i spolková činnost. V 60. a 70. letech jsou postupně rozšířeny podniky s tradiční výrobou a jsou budovány podniky nové.

5.2 Selektivní faktory

Selektivní předpoklady mají primární význam především v rozvoji cestovního ruchu. Jejich prostřednictvím se mohou využít předpoklady pro cestovní ruch v dané oblasti. Představují společenské reality a dělí se na objektivní faktory (mírové uspořádání světa, vnitropolitická stabilita a charakter politického systému, životní úroveň populace, životní prostředí) a subjektivní faktory (reklama, propagace, módnost, trend).[5]

V současnosti v Pacově žije 5276 obyvatel. Katastrální výměra činí 3584 ha. Pacov se skládá z šesti částí, a to ze samotného města Pacova a vesnic Bedřichov, Velká Rovná, Zhoř u Pacova, Jetřichovec a Roučkovice. [23]

5.3 Lokalizační podmínky

Lokalizační podmínky cestovního ruchu mají ve vztahu k jeho rozvoji druhotný význam. Rozhodující postavení však zaujímají při konkrétní lokalizaci (umístění) jeho realizace, bez ohledu na to, zda jsou přírodního či společenského charakteru. Rozhodují o funkčním využití konkrétní oblasti cestovním ruchem z hlediska přírodních možností a charakteru a kvality společenských podmínek či atraktivit. [5]

5.3.1 Přírodní podmínky a atraktivita

Chýnovská jeskyně

Chýnovská jeskyně se nachází cca. 13 kilometrů západně od Pacova, směrem na Tábor. Je to první veřejně přístupná jeskyně v Čechách, která byla objevena v roce 1863. Dodnes jsou zachována původní kamenná schodiště. Chýnovská jeskyně byla postupně vytvářena rozšiřováním puklin koroze, přičemž na charakteru chodeb se zároveň podílela proudící a výmolná činnost vod. Celková délka jeskynního systému, který není ještě zcela prozkoumán, je více než 1400 metrů, z toho je 260 metrů zpřístupněno veřejnosti. V prostorách mimo návštěvní okruh probíhá speleologický a speleopotápěčský průzkum.

Stražiště

Nejvyšší vrchol Pacovské pahorkatiny Stražiště (744 m) leží 7 kilometrů severně od Pacova. V roce 1878 zde byla postavena dřevěná rozhledna, ze které byl výhled na celé okolí. Dnes je na vrcholu televizní a rozhlasový vysílač. Pod vrcholkem je studánka s pitnou léčivou vodou. Na poutním místě byla v 18. století postavena barokní kaple. Dodnes se zde poslední neděli v červnu konají Stražišťské poutě.

Sovova stezka

Dvanáctikilometrová naučná stezka vede z Pacova do Lukavce, přes obec Bratřice a vrch Stražiště. Stezka kopíruje cestu, kterou slavný básník Antonín Sova chodíval z Lukavce do Pacova do školy.

Sudkův důl – vodní tvrz

Sudkův důl připomíná husitské revoluční hnutí. V Sudkově dole je zachovalá dvoupatrová tvrz z 15. století, která leží v Josafatském údolí. Toto údolí leží na vápencovém podkladě a zvláště na jaře je rájem pro botaniky.

5.3.2 Společenské podmínky a atraktivita

5.3.2.1 Kulturněhistorické památky

Zámek

Původně hrad založený ve 13. století, v 16. století přestavěn na zámek. Za bosých karmelitánů se šlechtické sídlo po roce 1781 postupně mění v klášter s kostelem sv. Václava. Roku 1787 byl klášter zrušen a budova znovu využívána jako zámek. V 60. letech 19. století sloužila část zámku jako škola a byt pro učitele. Tady se 26. 2. 1864 narodil básník Antonín Sova. V roce 1945 přešel zámek pod státní správu. Od roku 1947 do roku 1992 byl objekt sídlem vojenské posádky. V roce 1997 byl převeden do majetku města. Po nedávné rekonstrukci sídlí v severním křídle městský úřad.

Barokní klášterní kostel sv. Václava

Hodnotná stavba z roku 1719. Interiér kostela je využíván v letním období jako výstavní síň.

Kostel sv. Archanděla Michaela

Počátky kostela sv. Michaela spadají do 13. století. Dnešní podobu mu vtiskla zejména přestavba v druhé polovině 15. století, nachází se zde nejstarší náhrobek v Čechách.

Kostel sv. Barbory a hřbitov

Mezi raně barokní památky patří hřbitovní kostel sv. Barbory z let 1680-82. Náhrobky ve zdi kostela vznikly v letech 1818-26. Mezi nimi se nachází také empírový náhrobek V Hamerníka z roku 1840. Objekt je obklopen hřbitovem s řadou umělecky hodnotných náhrobků z 19. a 20. století.

Židovský hřbitov

Při severovýchodním okraji města se nachází židovský hřbitov, jehož počátky sahají do roku 1680. Nejstarší čitelné náhrobky pochází z konce 18. století.

Kaple sv. Anny

Barokní kaple sv. Anny z let 1701-03 byla přestavována v polovině 18. století.

Městské muzeum Antonína Sovy

Pacovské muzeum patří k význačným kulturním institucím města už od počátku 20. století. Založil ho v roce 1908 profesor Ferdinanda Pakosta. Instituce sbírá a uchovává památky dokumentující minulost a přítomnost města a okolí. Současné stálé expozice nabízejí: život a dílo Antonína Sovy, historickou expozici, jejíž součástí jsou i dokumenty, které se vztahují k prvním mezinárodním motocyklovým závodům na Pacovském okruhu v r. 1906 a malířskou síň Jana Autengruber a Jana Vojny.

Hrad Kámen

První zmínky o hradu se objevují okolo roku 1300 ve spojení s rozsáhlou stavbou na obrovském žulovém balvanu. Podle tohoto pozoruhodného skaliska je také pojmenována obec. Hrad byl původně gotický, později stavebně rozšířen a raně barokně přestavěn. Nynější podoba v romantickém stylu anglické gotiky je z 1. poloviny 19. století. U hradu se nachází také romantický park s rozsáhlým alpinem.

Expozice jednostopých motorových vozidel pochází ze sbírek Národního technického muzea v Praze. Dále pak archeologická expozice a interiérová expozice bydlení 19. a počátku 20. století.

5.3.2.2 Kulturní zařízení, kulturní a společenské akce

Mezi nejvýznamnější cíle cestovního ruchu patří kromě přírodně zajímavých území také města soustřeďující větší množství kulturních památek i jednotlivé kulturněhistorické lokality. V oblasti se koná několik významných kulturních a společenských akcí, většina z nich má pouze oblastní význam.

Mezi nejvýznamnější kulturní události patří závody motocyklových veteránů na historickém Pacovském okruhu (červen) a Mistrovství světa, Evropy a ČR v motocrossu (od dubna do října). Mezi další tradiční kulturní akce patří „Pacovská pout“ (poslední víkend v září), Kozimberské posvícení (srpen), festival Pacovský poledník (červenec), Cimrmanův Pacov a Adventní odpoledne (prosinec). Ve městě a přilehlých obcích jsou poměrně časté plesy, divadelní představení, dětské karnevaly a zábavy pro mládež.

Významné obce v okolí

Bratřice – leží asi 7 km na sever od Pacova. V obci se nachází turistická ubytovna. Okolní lesy, které jsou protkány sítí cest se zpevněným povrchem, jsou ideální pro cykloturistiku, běh...

Březina – ve vsi Březina stávala od 2. poloviny 16. století renesanční tvrz, která byla kolem roku 1765 přestavěna na zámek. U osady Březina byl založen rybník, který obklopují rašeliniště. Jedná se o místo s výskytem vzácných rostlin i živočichů, chráněné od roku 1990.

Lukavec – leží 12 km severně od Pacova. Dominantou Lukavce je zámek, který pochází z 16. století. K zámku náleží anglický park s klasicistním pavilonem zvaným Hříbek z konce 18. století, kde prožila část života rodina básníka Antonína Sovy. Asi 2 km jihovýchodně od Lukavce se nachází přírodní rezervace Údolí potoka u Dolské myslivny – rašelinné louky s výskytem vzácných druhů rostlin.

Obrataň – z této obce vede úzkokolejná dráha do Jindřichova Hradce. Nachází se zde penzion.

Těchobuz – obec se nachází 9 km západně od Pacova v lesní krajině s velkým počtem rybníků. Obec je známá pobytem vynikajícího matematika, filozofa a teologa začátku 19. století, Bernarda Bolzana. Jeho život a dílo je dokumentováno v nedávno otevřené Galerii Bernarda Bolzana v Těchobuzi. V obci bývaly až do 19. století sklářské hutě, počátek sklářské tradice rodiny Kavalírových. K historickým památkám patří původně románsko-gotický kostel sv. Marka ze 14. století; barokní zámek z 18. století, v kterém se v současnosti nachází Ústav sociální péče pro mentálně postižené; Bolzanova studánka. V roce 2007 zde byla slavnostně otevřena naučná stezka „Mozaika krajiny“, která se váže k historii Bernarda Bolzana.

Významné osobnosti oblasti

Jan Toušek (přelom 14. a 15.stol. – 1458) – sekretář a notář Zikmunda Lucemburského

Václav Pacovský (asi 1434 – 1513) – profesor matematiky a astronomie na pražské univerzitě

Bernard Bolzano (1781 – 1848) – filozof, matematik

Josef Hamerník (1810 – 1887) – lékař

Bohuslav Čermák (1846-1899) – knihovník a spisovatel

Jan Vojna (1861 – 1894) – malíř

Antonín Sova (1864 – 1928) – básník

Ferdinand Pakosta (1864 – 1914) – historik, zakladatel muzea

Václav Plaček – Trnavský (1868 – 1925) – lékař a spisovatel

Jan Autengruber (1887 – 1920) – malíř

Saša Machov (1903 – 1951) – choreograf Národního divadla

5.3.2.3 Sportovní a zábavní zařízení a akce

Cyklotrasy a cyklostezky

Město Pacov a jeho širší okolí nabízí ideální podmínky pro cykloturistiku. V oblasti Pacova a mikroregionu Stražiště je cca. 100 km značených tras. Povrch tras je většinou asfaltový a trasy jsou vedeny po komunikacích 3. třídy a po místních komunikacích. Nejvýznamnější trasy regionu jsou trasy číslo 161 a 321. Dále pak trasy číslo 1217, 1218, 1219 (Příloha 12).

Pěší turistika

V Pacově a jeho okolí se nachází několik turisticky značených cest. Zelená turistická trasa: Lukavec – Pacov (Sovova stezka), Lukavec – Velký Blaník, Lukavec – Mladá Vožice; modrá trasa: Lukavec – Pelhřimov; červená trasa: Kámen – Pacov.

Rekreace vázaná na vodu

Pokud jde o koupání, Pacovsko nemá zrovna ideální podmínky pro trávení dovolené u vody. Nedaleko obce se nachází 2 koupaliště a několik rybníků:

- rybník Dolák – 3 km východně od Pacova
- Černý rybník – 6 km severně od Pacova
- rybník Valcha – 5 km jižně od Pacova za obcí Cetoraz

- koupaliště v Jetřichovci – 4 km severozápadně od Pacova
- koupaliště v Moravči – 10 km jižně od Pacova

Další sportovní aktivity

Kromě již zmíněných sportovních a rekreačních aktivit se v oblasti nachází tenisové kurty (Pacov, Bratřice), bowling (Pacov), fitness Studio Atlas (Pacov), sauna (Pacov, Lukavec), motokrosový areál Pacovský propad, sportovní areál a fotbalové hřiště (Lukavec, Pacov), atletický stadion (Pacov), možnost rybolovu (na rybníce Valcha).

5.3.3 Realizační podmínky

Realizační podmínky mají dominující postavení pro konečnou fázi uskutečňování různých forem cestovního ruchu: umožňují oblastí (středisek) cestovního ruchu dosáhnout (pomocí dopravy) a využít je (prostřednictvím ubytovacích, stravovacích a jiných zařízení). [5]

5.3.3.1 Dopravná a dostupnost místa

Doprava patří mezi základní podmínky realizace; zajišťuje styk mezi výchozím místem účastníka a navštěvovanou oblastí (místem) a rozhoduje o využívání prostoru cestovním ruchem, vůči kterému vystupuje jako základní služba. [5]

Železniční doprava

Železniční stanice na trati č. 224 Tábor a Horní Cerekev je vzdálena 2 km od centra města Pacova a dostupná autobusem MHD.

Zvláštním typem dopravy v této oblasti je úzkokolejná dráha z Obrataně do Jindřichova Hradce. Trať je dlouhá 44, 06 km, spojuje Jindřichův Hradec, Kamenici nad Lipou, Černovice a Obrataň.

Silniční doprava

Silniční síť v dané oblasti je poměrně uspokojující. Prochází zde dvě hlavní silnice, č. 19, která vede z Tábora do Jihlavy, č. 129, která protíná obec Pacov.

5.3.3.2 Ubytovací a stravovací zařízení

Ubytovací zařízení

Spočívají v poskytování přechodného ubytování. V obci Pacov a okolí je dobrá koncentrace ubytovacích kapacit. Účastník cestovního ruchu si může vybrat z kempů, 2 penzionů, 2 hotelů, turistických ubytoven, chatové osady. Nejčastěji je zastoupeno ubytování v soukromí.

Ubytovací zařízení: Hotel a pizzerie „Pepino“ v Pacově

Hotel a restaurace „Na Panské“ v Pacově

Ubytovací zařízení Klubu českých turistů „Vysočina“ v Pacově

Turistická ubytovna v Bratřicích

Turistická ubytovna Těchobuz

Turistická ubytovna, Kemp Hutě u Černého rybníka

Motel, Penzion Svoboda v Obrataňi

Stravovací zařízení

Stravovací zařízení jsou rozmístěna dosti nerovnoměrně. V přilehlých obcích kvalitní stravovací zařízení často chybí. Některé obce nabízejí stravování v místních hostincích, které mají mimo sezónu omezenou otvírací dobu. V oblasti nechybí ani stravování ve formě rychlého občerstvení.

Stravovací zařízení: Restaurace „Pizza Pepino“ v Pacově

Restaurace „Pizzerie Na Náměstí“ v Pacově

Restaurace „Staročeská Beseda“ v Pacově

Restaurace „U Kalivodů“ v Pacově

Restaurace „Na Maštálkách“ v Pacově

Jídlna „Na Růžku“ v Pacově

5.3.3.2.1 Speciální zařízení

Mezi speciální zařízení patří informační centra, cestovní kanceláře...

Informační centrum

V oblasti se nachází dvě turistická informační centra. TIC v Pacově poskytuje informace o ubytování a stravování, turistických možnostech v okolí, prodává mapy a pohlednice, knihy a dárkové předměty, jsou zde dostupné propagační materiály, kopírování a veřejně přístupný internet. Infocentrum v Těchobuzi poskytuje informace o turistických možnostech v okolí, nabízí propagační materiály, mapy, pohlednice a vstupenky do Galerie Bernarda Bolzana v Těchobuzi.

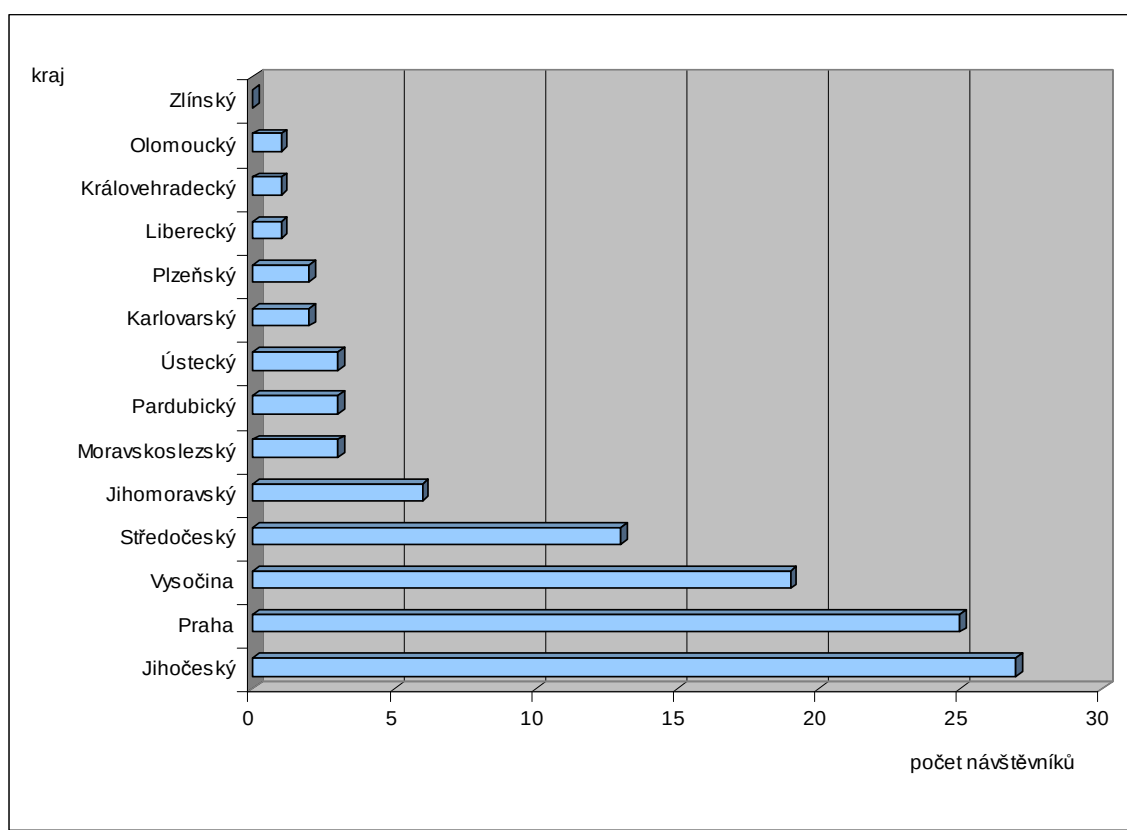
6. Současný stav využití území

6.1 Typ návštěvníka

Hypotéza 1: Nejvíce dotázaných pochází z Prahy a středních Čech

Na základě dotazníkového šetření bylo zjištěno, že většina návštěvníků pochází z Jihočeského kraje, nikoliv z Prahy a středních Čech. Z Jihočeského kraje přijelo do Pacova a jeho okolí 27 návštěvníků, z Prahy 25. Rozdíl je nepatrný. Dalšími výrazně zastoupenými kraji jsou Vysočina a Středočeský kraj. Ze Středočeského kraje pochází 13 návštěvníků.

Graf 5 – Původ respondentů

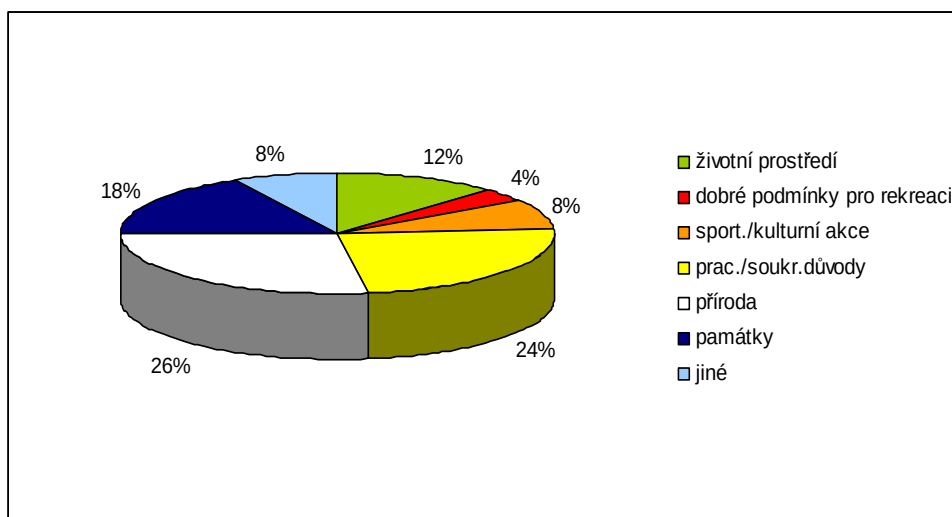

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Hypotéza 2: Hlavním faktorem přílivu turistů do regionu je životní prostředí

Turisty do regionu láká především příroda a pracovní nebo soukromé důvody. Příroda byla rozhodujícím prvkem při výběru tohoto regionu pro 46 respondentů, pracovní a soukromé důvody pro 41 respondentů. Z důvodu životního prostředí zavítalo do oblasti 21 návštěvníků. Příroda a prostředí jsou nejdůležitějším faktorem motivace k návštěvě.

Graf 6 – Faktor přílivu turistů

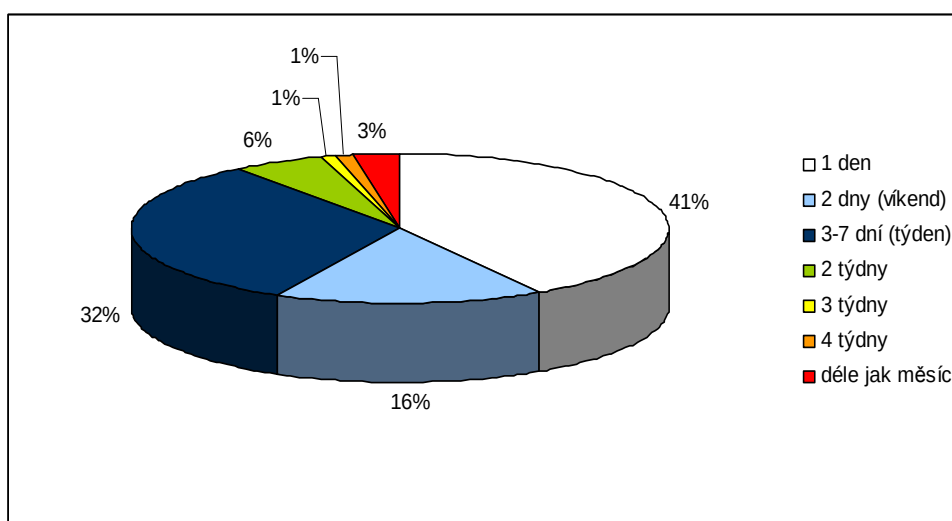

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Hypotéza 3: Nejčastější délka pobytu je víkend

V této otevřené otázce nejvíce respondentů odpovědělo, že zde stráví 1 den. 17 dotázaných v mikroregionu stráví 2 dny (většinou se jedná o víkend). Na týden přijelo do oblasti 34 návštěvníků, na 2 týdny 6, na 3 a 4 týdny po 1 návštěvníkovi. Déle jak měsíc zde zůstanou 3 respondenti.

Graf 7 – Počet strávených dní

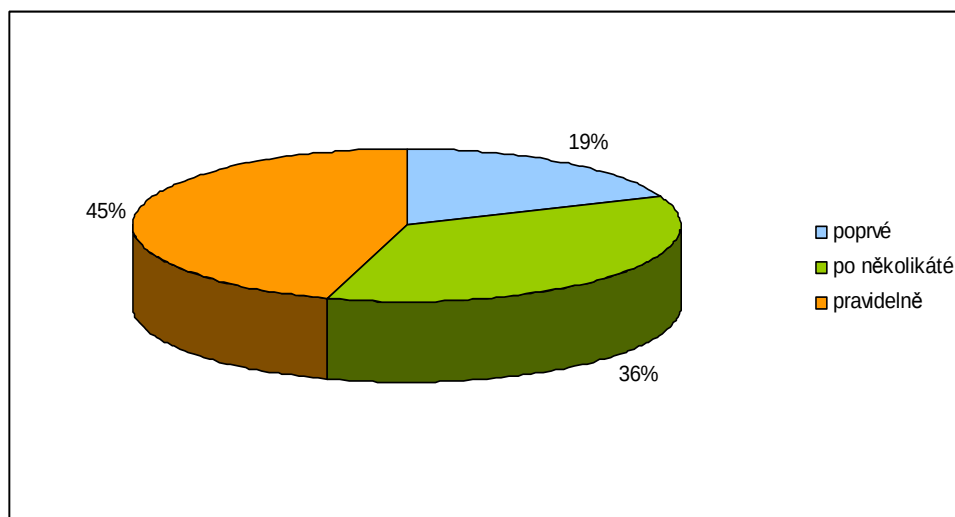

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Hypotéza 4: Návštěvníci se do tohoto regionu vrací opakovaně

Na základě dotazníkového šetření bylo zjištěno, že 48 respondentů navštěvuje Pacov pravidelně, 38 je zde po několikáté a 20 poprvé.

Graf 8 –Opakovanost návštěv mikroregionu

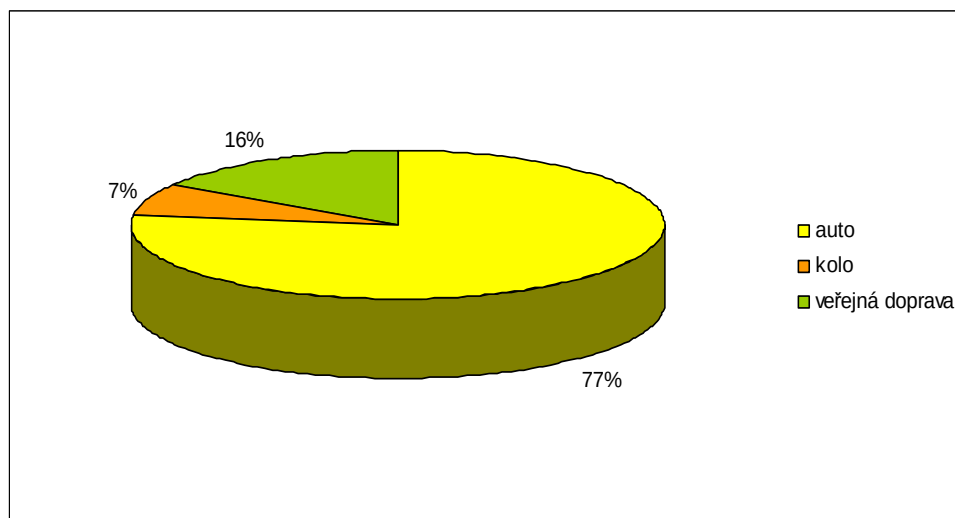

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Hypotéza 5: Nejfrekventovanějším dopravním prostředkem je automobil

Na uzavřenou otázku z možností odpovědí automobil, kolo, pěšky a veřejná doprava nejvíce dotázaných odpovědělo, že k přepravě do oblasti využili vlastní automobil. 17 dotázaných využilo veřejnou dopravu, což v dané oblasti představuje autobusové nebo vlakové spojení. 7 dotázaných se do mikroregionu dopravilo na kole, lokalita nabízí dobré podmínky pro cykloturistiku. Možnost dopravy pěšky nevyužil žádný respondent.

Graf 9 – Dopravní prostředek

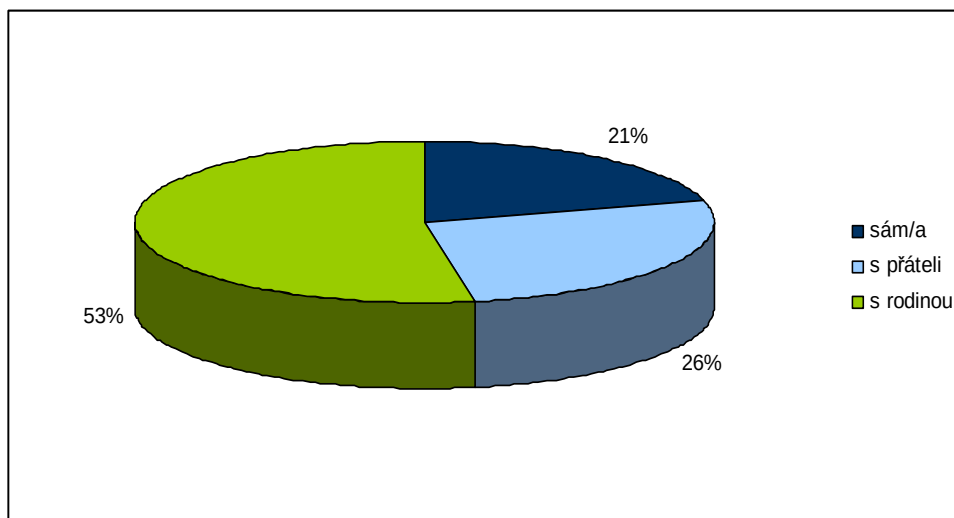

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Hypotéza 6: Nejčastější je rodinná návštěva

Na tuto otázku mohli respondenti vybírat odpovědi z možností: sám/a, s přáteli nebo s rodinou. 56 dotázaných zde bylo s rodinou, 28 s přáteli a 22 sami.

Graf 10 – S kým respondenti cestují

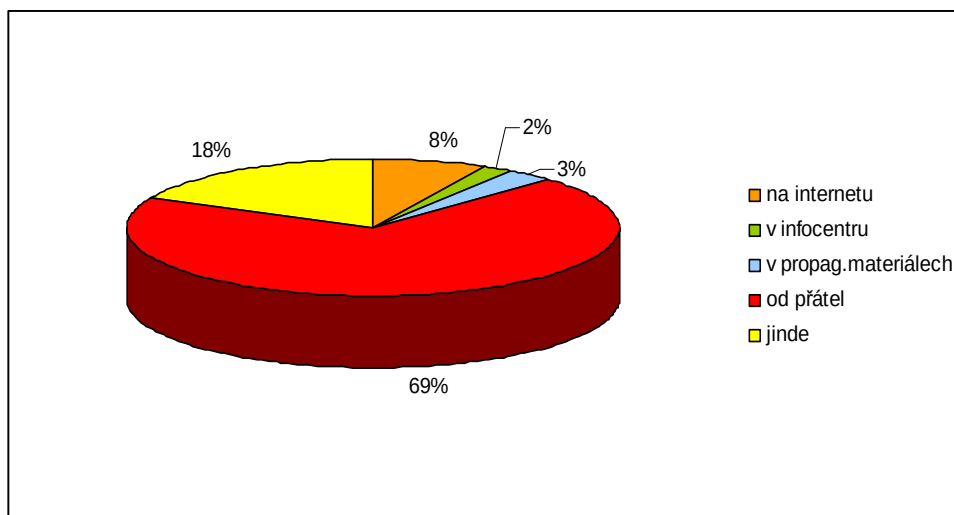
Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Hypotéza 7: Lokalitu doporučují nejčastěji přátelé

Výběr možností odpovědí na tuto otázku byl následující: v TV, v rozhlasu, v tisku, na internetu, v cestovní kanceláři, v turistickém informačním centru, v propagačních materiálech, od přátel a známých nebo jinde.

Nejvíce oslovených respondentů se o dané lokalitě dozvědělo od přátel a známých, konkrétně 73 oslovených. Nejméně v turistickém informačním centru, 2 návštěvníci.

Graf 11 – Informace o lokalitě

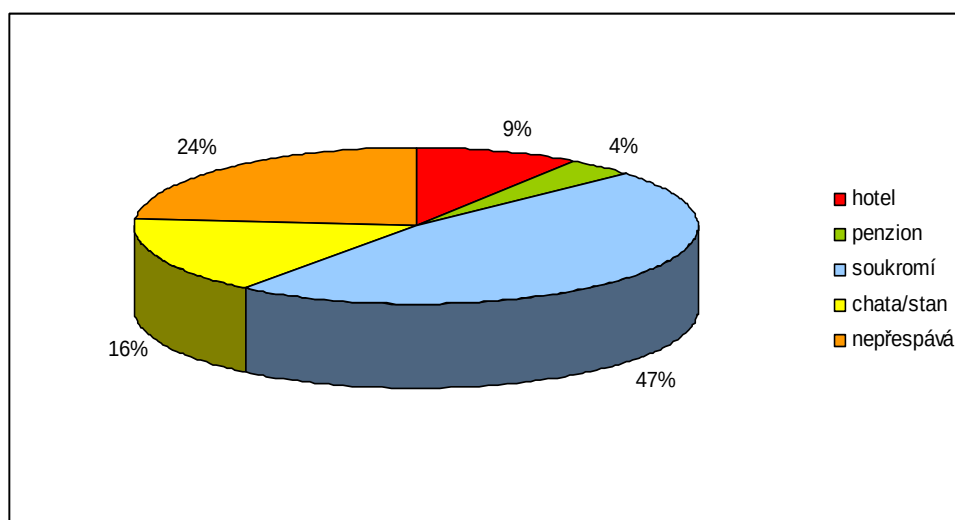
Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Hypotéza 8: Návštěvníci se ubytovávají v hotelu nebo v penzionu

V této uzavřené otázce měli respondenti na výběr z odpovědí hotel, penzion, ubytování v soukromí, kemp chata/stan.

Skoro jedna polovina dotázaných využívá ubytování v soukromí, 17 v chatách a stanech, 10 v hotelu a 4 v penzionu. 25 respondentů v místě nepřespává.

Graf 12 – Ubytování

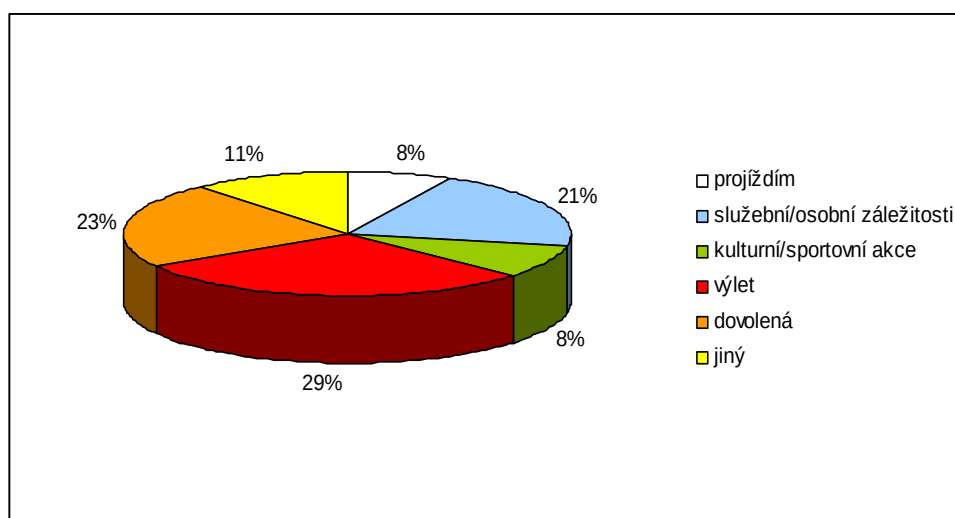

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Hypotéza 9: Nejčastějším důvodem návštěvy je dovolená

V této uzavřené otázce měl respondent na výběr z odpovědí jen projížďím, služební nebo osobní záležitosti, kulturní a sportovní akce, výlet, dovolená, jiný. Nejvíce návštěvníků zavítalo do oblasti z důvodu výletu, skoro stejný počet z důvodu dovolené, služebních nebo osobních záležitostí.

Graf 13 – Důvod návštěvy

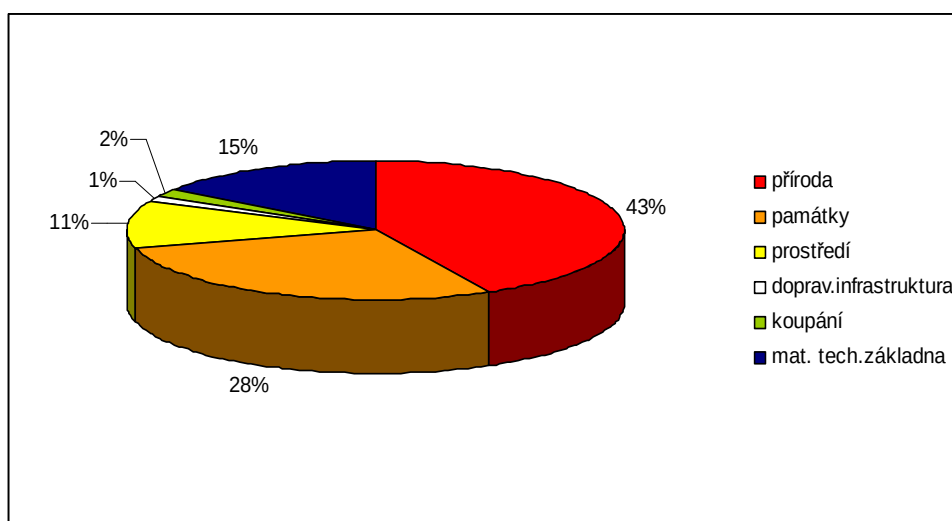
Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

6.2 Spokojenost a nespokojenost návštěvníků

Spokojenost návštěvníků

V této otevřené otázce mohli návštěvníci jmenovat jednu věc, která se jim v oblasti líbí. Odpovědi byly roztrženy do jednotlivých kategorií (příroda, památky, prostředí, dopravní infrastruktura, koupání, materiálně technická základna). 45 respondentů odpovědělo, že je zde nejvíce zaujala přírodní zákoutí. 30 respondentům se líbili památky. Dotazovaní byli spokojeni s materiálně technickou základnou (službami) a s prostředím.

Graf 14 – Kladné faktory ovlivňující pobyt návštěvníků

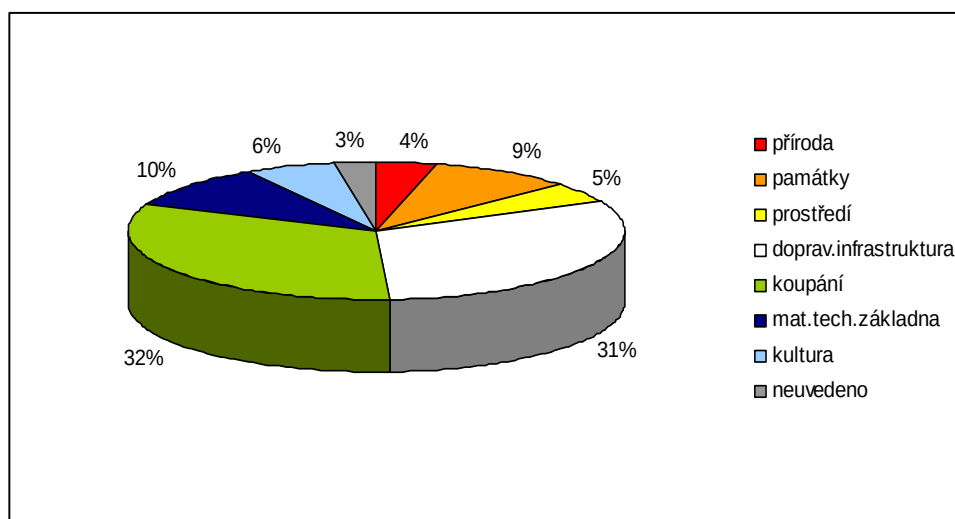

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Nespokojenost návštěvníků

V této otevřené otázce si respondenti nejvíce stěžovali na nedostatek čisté vody a na špatné podmínky ke koupání. Skoro stejnému množství respondentů vadí dopravní infrastruktura ve městě, nedostatek míst k parkování a hluk z cesty. 11 dotazovaných kazí dojem z dovolené některé služby a stav některých neudržovaných památek. 6 respondentů bylo nespokojeno s nedostatečným kulturním a společenským životem.

Graf 15 – Negativní faktory ovlivňující pobyt návštěvníků

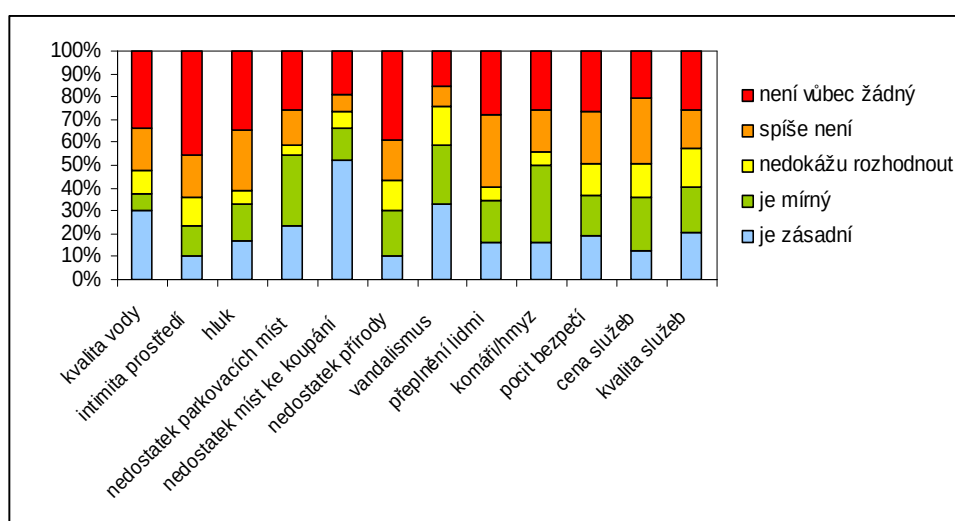

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Faktory ovlivňující průběh dovolené

U této otázky byly předloženy tyto problémy, které mohou kazit návštěvníkům prožitky z dovolené: kvalita vody, nedostatečná intimita prostředí, hluk z cesty, nedostatek míst k parkování, nedostatek míst ke koupání, nedostatek přírodních zákoutí, vandalismus, přeplnění lidmi, výskyt komárů, pocit bezpečí, cena služeb, kvalita služeb. Zásadním problémem v oblasti se jeví nedostatek míst ke koupání, vandalismus a kvalita vody. Mírným nedostatkem je pro návštěvníky nedostatek míst k parkování, hmyz. Dotazovaní naopak nevidí problém v nedostatku přírody a v intimitě prostředí.

Graf 16 – Faktory ovlivňující zážitky na dovolené

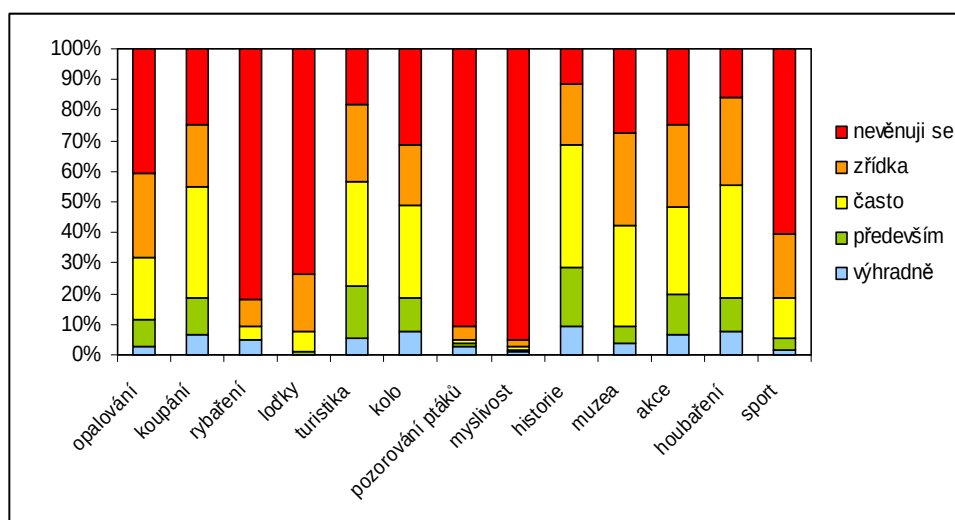
Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

6.3 Rekreační aktivity návštěvníků

Hypotéza 10: Mezi návštěvníky dominují návštěvníci orientovaní na rekreační aktivity jako je cykloturistika a pěší turistika

Nejvíce se respondenti věnují návštěvě historických zajímavostí, 73 návštěvníků, a houbaření, 59 návštěvníků. Dalšími hodně zastoupenými aktivitami jsou koupání, cykloturistika, pěší turistika, účast na kulturních a společenských akcích. Jízda na kole se věnuje 52 respondentů a pěší turistice 50.

Graf 17 – Aktivity v lokalitě

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Hypotéza 11: Velmi nízká je participace na ekoturistických aktivitách

K nejméně návštěvníky provozovaným aktivitám patří myslivost, pozorování ptáků a rybolov (Graf 17). Podíl návštěvníků na ekoturistických aktivitách je nízký.

Hypotéza 12: V aktivitách návštěvníků existuje nízký počet dominantních aktivit

Díky dotazníkovému šetření a následně vyhodnocování pomocí programu Microsoft Office Excel bylo zjištěno, že převažují návštěvníci, kteří se aktivitám věnují často, zřídka, nebo nevěnují. Záleží na typu provozované aktivity. (Graf 17)

6.4 Konflikty při využívání rekreačního prostoru aktivitami cestovního ruchu

Hypotéza 13: Není rozdíl v provozovaných aktivitách mezi muži a ženami

Rozdíly v jednotlivých aktivitách z hlediska pohlaví

Pomocí χ^2 testu byl u jednotlivých aktivit zjišťován rozdíl v odpovědích mužů a žen. Výsledky χ^2 testu jsou znázorněny v Tabulce 1. Hladiny významnosti (p) na úrovních 0,001 a 0,01, pro které lze předpokládat, že se odpovědi z hlediska pohlaví liší, vyšly pouze u rybaření, návštěvy kulturních a společenských akcí a věnování se sportu.

Tabulka 1 – Rozdíly v provozování aktivit mezi muži a ženami

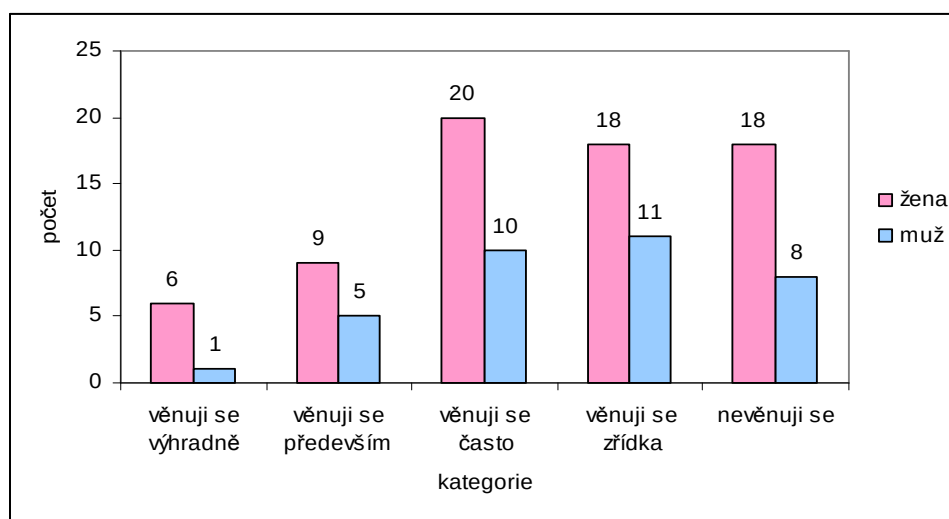
Aktivity	Chi-square	p
opalování	0,014	0,906
koupání	0,253	0,615
rybolov	13,595	0,004
jízda na lodkách	0,541	0,462
pěší turistika	5,572	0,321
jízda na kole	3,363	0,499
pozorování ptáků	0,001	0,970
myslivost	x	x
historické památky	4,048	0,400
muzea	1,450	0,228
akce	13,567	0,009
houbaření	2,458	0,652
sport	7,056	0,008

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Kulturní a společenské akce

Z celkového počtu oslovených návštěvníků se během své dovolené účastní na kulturních a společenských akcích 80 respondentů (Graf 18). Rozdíl v odpovědích mužů a žen je zřejmý. Z grafu je patrné, že ženy se na kulturních a společenských akcích účastní více než muži. Z celkového počtu žen se účasti na kulturních a společenských akcích věnuje 53. Podíl mužů na této aktivitě je výrazně nižší, 27 respondentů. Ze zbývajících oslovených návštěvníků se aktivitě nevěnuje 18 žen a 8 mužů.

Graf 18 – Rozdíl z hlediska pohlaví v aktivitě účasti na kulturních a společenských akcích

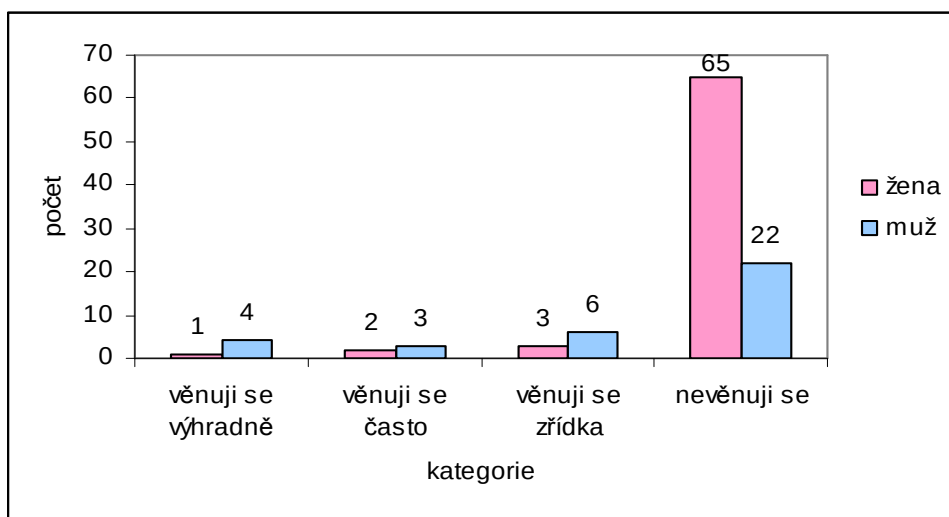

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Rybolov

Z celkového počtu oslovených návštěvníků se během své dovolené rybaření věnovalo pouze 19 lidí (Graf 19). Proto rozdíl v odpovědích mužů a žen není tak zřejmý. 97 respondentů, z toho 65 mužů a 22 žen, se rybaření nevěnuje.

Graf 19 – Rozdíl z hlediska pohlaví v aktivitě věnování se rybolovu

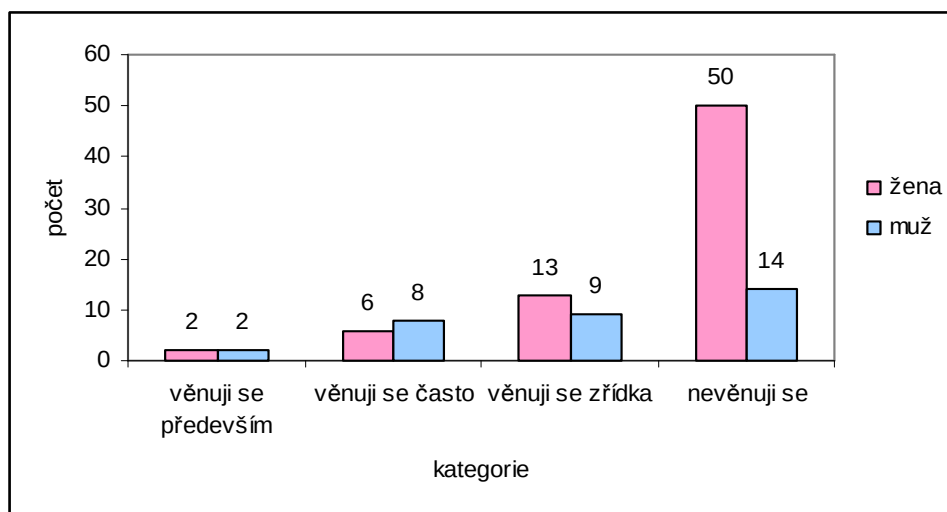

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Sport

Z celkového počtu oslovených se sportu věnuje 40 lidí, z toho 21 žen a 19 mužů (Graf 20). 64 respondentů, z toho 50 žen a 11 mužů, se aktivitě nevěnuje.

Graf 20 – Rozdíl z hlediska pohlaví v aktivitě věnování se sportu

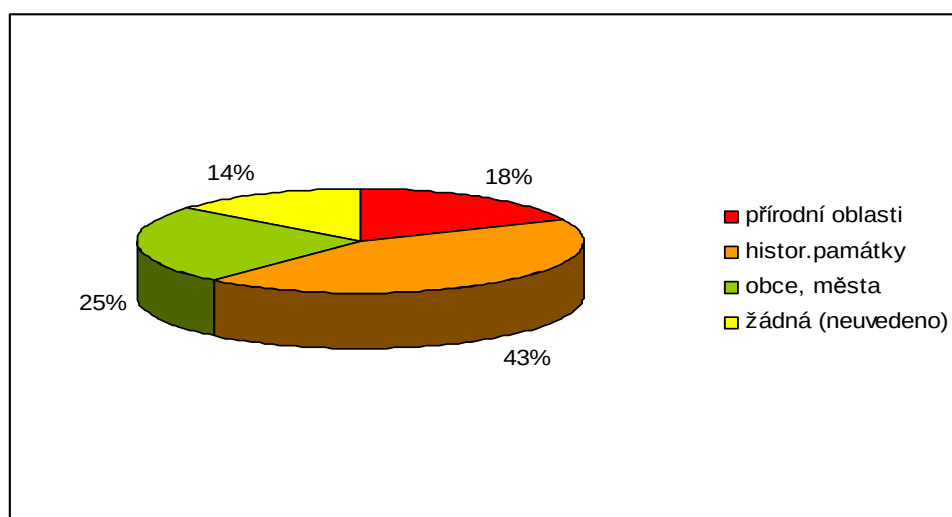
Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

6.5 Navštěvovaná místa

Hypotéza 14: Nejčastěji navštěvovaným místem je hrad Kámen

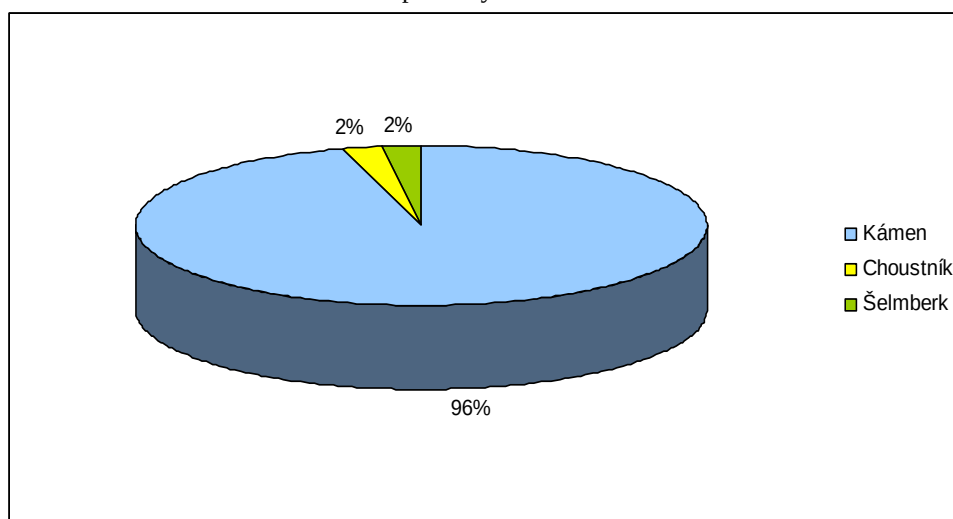
U otázky jaká další místa v okolí jste navštívili nejvíce odpovědi patřilo do kategorie historické památky (Graf 21). Konkrétní odpovědi byly hrad Kámen, zříceniny hradů Choustník a Šelmberk (Graf 22). Z grafu je patrné, že nejvíce respondentů (44) navštívilo nebo plánuje navštívit hrad Kámen. Zříceniny hradů Choustník a Šelmberk navštívilo po jednom návštěvníkovi.

Graf 21 – Navštěvovaná místa v okolí

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Graf 22 – Navštěvované historické památky

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

7. Přehled problémových okruhů

Na vodu vázané rekreační aktivity

Na základě výsledků z dotazníkového šetření by v budoucnosti bylo vhodné vybudovat v Pacově veřejné koupaliště nebo bazén a snažit se o zlepšení kvality vody v okolních rybnících. Vybudování koupaliště by mohlo zase o kousek posunout rozvoj cestovního ruchu, hlavně pro skupinu rodin s dětmi, které by zde rádi trávili svojí dovolenou, ale z důvodu špatného koupání v obci i okolí, volí raději jinou lokalitu.

Podpora klidových a památkových zón

Jedná se především o opravu starých domů v okolí náměstí a v historickém centru.

Podpora agroturistických možností

Agroturistika je nyní moderní záležitostí. Proto by bylo vhodné k přilákání turistů do této oblasti využít možností, které agroturistika nabízí. Např. možnost ubytování na venkově, farmách s chovem ovcí, koní, na farmách s ekologickou produkcí.... Nabídnout možnost vyjížděk na koni, pro zájemce možné týdenní či víkendové kurzy jízdy na koni apod.

Řešení nedostatku dostupného a přitom kvalitního ubytování

Většina turistů preferuje levnější variantu ubytování v soukromí před dražším ubytování v hotelu. Proto by zde bylo vhodné udělat několik stálých ubytování v soukromí, zejména v období letních měsíců, kdy je příliv turistů do této oblasti největší. Jednak by došlo k zvýšení nabídky a atraktivnosti ubytování a zároveň by to zvýšilo příjem domácností. Atraktivitu nabídky by zároveň zvýšila možnost ubytování na venkově a na farmách.

Podpora příležitostných společenských akcí a jejich pravidelnost

V den výročí úmrtí básníka Antonína Sovy by se mohl konat „Den Antonína Sovy“, kdy by se vzpomnělo na tohoto básníka v místním Sovově parku, byl by zároveň den otevřených dveří muzea Antonína Sovy a pavilónu Hříbek v Lukavci, byla by možnost jít Sovovu stezku...

Zlepšení propagace regionu, využití propagace regionu pomocí médií (TV, rozhlas, internet, tisk), využití mezinárodních veletrhů ČR

Jedná se o zlepšení informovanosti veřejnosti o možnostech dění v Pacově, o kulturních akcích... Odkazy na Pacov na různých internetových stránkách, nejen

na stránkách města. Zahrnutí Pacovska do nabídek cestovních kanceláří a propagace na mezinárodních veletrzích, např. „Holiday World“, „Go“ a „Region tour“.

Lepší propagace a informovanost by měla přilákat více turistů, zvýšit zájem o toto místo, zvýšit počet dní, které zde turisti tráví a v neposlední řadě přinést peněžní prostředky, které by se daly použít pro další rozvoj cestovního ruchu v této oblasti.

Využití historického potenciálu

Pacov je působiště několika významných osobností, ale ne všechny jsou veřejnosti známy a ne každý o nich ví. Pro větší informovanost by sloužily např. besedy a publikace, které by zaznamenávaly jejich život; knihy, které by obsahovaly jejich díla...

Využití zámku jako interaktivního centra poznání a zábavy

V severním křídle zámku sídlí městský úřad, ale další části zámku jsou nevyužité. Bylo by vhodné alespoň pro začátek vypracovat návrhy pro budoucí využití zámku. Zámek má z hlediska historie pro Pacov velkou hodnotu a proto by měly být využity všechny prostory této budovy. V části by se nechalo zřídit např. další muzeum se stálou expozicí, která by dokumentovala život v Pacově od první zmínky o tomto městě až po současnost, dále by zde mohly být umístěny archeologické objevy a nálezy z vykopávek, které v průběhu času probíhali a probíhají na Pacovsku a další výstavy. V současném muzeu Antonína Sovy by byla stálá expozice o životě Antonína Sovy a dalších významných rodáků Pacovska, např. malíře Jana Vojny a manželů Autengruberových.

8. Závěr

Oblast Pacovska má příznivé předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu, avšak nikdy nebyla a v současné době ani není střediskem cestovního ruchu. Základem je krásná, zachovalá příroda. Klidné a čisté prostředí je zde samozřejmostí a umožňuje návštěvníkům prožít klidnou a spokojenou dovolenou.

Díky dotazníkovému šetření bylo možno analyzovat účastníka cestovního ruchu v oblasti Pacovska. Nejvíce dotázaných návštěvníků bylo ve věkové skupině 18 – 30 let s dosaženým středoškolským vzděláním.

Návštěvníci přijeli do lokality vlastním autem a většinou s rodinou. Nejvíce návštěvníků pochází z Jihočeského kraje a tráví zde většinou 1 den. Důvodem jejich návštěvy je výlet, jezdí sem pravidelně. Jako možnost ubytování využívají převážně ubytování v soukromí.

Zdrojem informací o oblasti bylo pro největší část respondentů doporučení od známých. Rozhodující při výběru pro ně byla příroda, pracovní nebo soukromé záležitosti.

Mezi hlavní aktivity, kterým se návštěvníci během svého pobytu věnují, patří návštěva historických zajímavostí, houbaření a jízda na kole. Z historických památek navštěvují nejvíce hrad Kámen.

Za největší problémy v navštíveném místě dotázaní považují nedostatek veřejných míst ke koupání, kvalitu vody a vandalismus. Mírným nedostatkem je pro návštěvníky nedostatek míst k parkování a výskyt hmyzu. Naopak za nejméně závažné problémy byly označeny nedostatek přírody a intimita prostředí.

Hlavními cíly do budoucnosti v této lokalitě by mělo být vybudování veřejného koupaliště nebo bazénu, vylepšení dopravní infrastruktury a propagace. Oblast se nejvíce může pyšnit atraktivní a neporušenou přírodou a čistým životním prostředím. V budoucnosti se taková místa stanou vyhledávanými. Lidé přesycení civilizačním ruchem budou hledat odpočinek v přírodě, která jim pomůže načerpat nové síly k dalšímu životu v rušných městech.

9. Summary

The Pacov town and its neighbourhood has positive influence for developing of tourism in the searching locality. However, this locality is without resort of tourism like it has been before.

The basic for developing tourism in this locality is the beautiful nature. Clear enviroment and calm neighbourhood are typical for this area and thank to this tourist can spend convenient holiday.

This area is the most attractive in summer season. Summer is the best time for tourism, cycling and other sports and for mushrooming and other activities. There tourist can visit historical monuments and museum and use cycling paths in this area.

Visitors mostly come from the southern Bohemia by car and with their families. A reason of their visit is usually a trip. They stay here one day on average and they prefer accommmodation in the private. Tourists know about this area thank to their friends and because of the beautiful nature. The most popular monument in this area is the castle Kamen.

Huge number of tourists would like to swim in this area. But there is no possibility to swim in this area. This problem takes point sof this beautiful place. Other problem of this area is vandalism and small propragation.

One of the priority of council is to build a swimming pool in the town. This could make the Pacov town more attractive.

Seznam literatury

Odborná a regionální literatura:

1. AUGUSTIN, J.: *Velká encyklopedie měst a obcí ČR*. 1. vyd. Praha: Arbor, a.s., 2001. 992 s. ISBN 80-901534-1-0.
2. FORET, M., FORETOVÁ, V.: *Jak rozvíjet místní cestovní ruch*. Praha: Grada Publishing, 2001. 178 s. ISBN 80-247-0207-X.
3. HOLEČEK, M., MARIOT, P., STŘÍDA, M.: *Zeměpis cestovního ruchu*. Praha: Česká geografická společnost, 1999. 99 s. ISBN 80-86034-39-9.
4. HORNER, S., SWARBROOKE, J.: *Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času. Aplikovaný marketing služeb*. Praha: Grada Publishing, 2003. 486 s. ISBN 80-247-0202-99.
5. HRALA, V.: *Geografie cestovního ruchu*. 4. upr. vyd. Praha: Idea Servis, 2002. 173 s. ISBN 80-85970-368.
6. Kol. autorů: *Pacov od historie k současnosti*. Pacov: MÚ Pacov, 1997. 110 s. ISBN 80-238-0266-6.
7. KUČA, K.: *Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku – IV. díl*. Praha: Libri, 2000. 941 s. ISBN 80-85983-16-8.
8. MALÁ, V.: *Cestovní ruch (Vybrané kapitoly)*. 1. vyd. Praha : Vysoká škola ekonomická v Praze, 1999. 83 s. ISBN 80-7079-443-7.
9. ORIEŠKA, J.: *Technika služeb cestovního ruchu*. Praha, Idea servis, 1999. ISBN 80-85970-27-9.
10. PÁSKOVÁ, M., ZELENKA, J.: *Cestovní ruch – výkladový slovník*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2002. 447 s.
11. PODHORSKÝ, M.: *Kraj Vysočina*. 1. vyd. Praha: freytag a berndt, 2003. 152 s. ISBN 80-7316-075-7.
12. PROFOUS, A.: *Místní jména v Čechách*, díl III.1. vyd. Praha: ČAVU, 1951. 629 s.
13. *Průvodce po České republice – kraj Vysočina*. Praha: Kartografie, a.s., 2004. 158 s. ISBN 80-7011-735-4.
14. SEDLÁČEK, A.: *Hrady, zámky a tvrze Království českého*, díl IV. Praha: Argo, 1995. 376 s. ISBN 80-85794-30-6.
15. VONDRÁČEK, J.: *Minulost města Pacova a okolí*, díl I. Praha: Spolek rodáků a přátel města Pacova, 1947.
16. FERJENČÍK, J.: *Úvod do metodologie psychologického výzkumu*. 1. vyd. Praha: Portál, 2000. 255 s. ISBN 80-7178-367-6.

Internetové stránky:

Navštěvovány pravidelně od července 2006 do března 2007.

17. www.mestopacov.cz
18. www.straziste.cz
19. www.volny.cz/jeskynechynov/
20. www.mapy.atlas.cz
21. www.vysocina.tourism.cz
22. www.czechtourism.cz
23. www.obce.cz

Seznam tabulek

Tabulka 1 – Rozdíly v provozování aktivit mezi muži a ženami

Seznam grafů

Graf 1 – Pohlaví respondentů

Graf 2 – Věk respondentů

Graf 3 – Zaměstnání respondentů

Graf 4 – Vzdělání respondentů

Graf 5 – Původ respondentů

Graf 6 – Faktor přílivu turistů

Graf 7 – Počet strávených dní

Graf 8 – Opakovanost návštěv mikroregionu

Graf 9 – Dopravní prostředek

Graf 10 – S kým respondenti cestují

Graf 11 – Informace o lokalitě

Graf 12 – Ubytování

Graf 13 – Důvod návštěvy

Graf 14 – Kladné faktory ovlivňující pobyt návštěvníků

Graf 15 – Negativní faktory ovlivňující pobyt návštěvníků

Graf 16 – Faktory ovlivňující zážitky na dovolené

Graf 17 – Aktivity v lokalitě

Graf 18 – Rozdíl z hlediska pohlaví v aktivitě věnování se sportu

Graf 19 – Rozdíl z hlediska pohlaví v aktivitě účasti na kultur. a spol. akcí

Graf 20 – Rozdíl z hlediska pohlaví v aktivitě rybaření

Graf 21 – Navštěvovaná místa v okolí

Graf 22 – Navštěvované historické památky

Seznam příloh

Příloha 1 – Dotazník

Příloha 2 – Turistické regiony České republiky (mapa)

Příloha 3 – Vymezení oblasti Pacovska (mapa)

Příloha 4 – Pacovský okruh (mapa)

Příloha 5 – Pacov (mapa)

Příloha 6 – Historické památky Pacov (fotografie)

Příloha 7 – Ubytovací a stravovací zařízení (fotografie)

Příloha 8 – Turistické informační centrum (fotografie)

Příloha 9 – Muzeum Antonína Sovy (fotografie)

Příloha 10 – Pacov a okolí (fotografie)

Příloha 11 – Okolní vesnice (fotografie)

Příloha 12 – Rekreační u vody (fotografie)

Příloha 13 – Cyklotrasy a cyklostezky oblasti

Příloha 14 – Otevírací doba (tabulky)

Příloha 1 – Dotazník

Katedra cestovního ruchu
Zemědělská fakulta JU

Dotazník

Místo:

Datum:

Den:

Čas:

Dobrý den, jsem Jana Šímová a jsem studentkou Zemědělské fakulty Jihočeské univerzity. Ve své bakalářské práci se věnuji problematice prostředí cestovního ruchu na Pacovsku. Mohu Vás požádat o zodpovězení několika otázek? Zabere to jen pár minut a pro mou práci je to zásadní. Vaše odpovědi jsou striktně anonymní. Předem Vám děkuji za váš čas a velmi si cením vaší spolupráce.

Nejprve bych se Vás chtěla zeptat:

- 1) Odkud jste přijel/a? _____
- 2) Jaký je hlavní důvod vaší návštěvy?
jen projíždím služební nebo osobní záležitosti kulturní nebo sportovní
akce výlet dovolená
jiný _____
- 3) Kolik dní zde strávíte?
- 1 den
- zůstanu asi _____ dnů
- 4) Po kolikáté jste navštívili Pacov a okolí?
poprvé již po několikáté jezdím sem pravidelně
- 5) Jak jste se sem dostali?
autem na kole pěšky veřejnou dopravou jinak? _____
- 6) Jak jste se o této lokalitě dozvěděl/a?
v TV v rozhlasu v tisku na internetu v cestovní kanceláři
v turistickém informačním centru v propagačních materiálech
od přátel a známých jinde _____
- 7) Jste zde sám/a s přáteli s rodinou?
- 8) Pokud zde přespáváte, služeb jakého ubytovacího zařízení využíváte?
hotel pension ubytování v soukromí kemp-chata/stan
- 9) Jaká další místa v okolí jste v rámci této dovolené navštívili nebo plánujete navštívit?

- 10) Co pro vás bylo rozhodující při výběru tohoto regionu? (uved'te i více)
životní prostředí dobré podmínky pro rekreaci sportovní a kulturní
akce, zábava pouze pracovní nebo soukromé důvody příroda
památky jiné _____

11) Jakým aktivitám se během této dovolené věnujete především, jakým občas a o jaké byste případně měli zájem, kdyby byla možnost jejich uskutečnění?

Položka	věnuji se výhradně	věnuji se především	věnuji se často	věnuji se zřídka	nevěnuji se
a) opalování					
b) koupání					
c) rybaření					
d) jízdy na loďkách					
e) pěší turistika					
f) jízda na kolech					
g) pozorování ptáků s odborným průvodcem					
h) myslivecký lov					
i) návštěvy historických zajímavostí v okolí					
j) návštěvy muzeí					
k) účast na kulturních a společenských akcích					
l) houbaření a sběr lesních plodů					
m) tenis, stolní tenis, volejbal, nohejbal					

12) Do jaké míry Vám kazí požitek z dovolené následující skutečnosti? Pro každý potenciální problém, který zmíním, prosím, odpovězte z následujícího výběru. Problém to pro mě:

Položka	není vůbec žádný	spíše není	nedokážu rozhodnout	je mírný	je zásadní
a) kvalita vody					
b) nedostatečná intimita prostředí					
c) hluk z cesty					
d) nedostatek míst k parkování					
e) nedostatek veřejných míst ke koupání					
f) nedostatek přírodních zákoutí					
g) vandalismus					
h) přeplnění lidmi					
i) výskyt komárů a ostatního bodavého hmyzu					
j) pocit bezpečí (před krádežemi atp.)					
k) cena služeb					
l) kvalita služeb					

13) Kdybyste měl(a) označit jednu věc, která se Vám zde líbí, která by to byla?

14) Kdybyste měl(a) označit jednu věc, která se Vám zde nelíbí, která by to byla?

Poslední otázky jsou pouze pro statistické hodnocení.

Věk: _____

Pohlaví: žena/muž

Vzdělání: základní vyučen(a) střední vysokoškolské

Zaměstnání: student zaměstnanec živnostník zaměstnavatel důchodce jiné

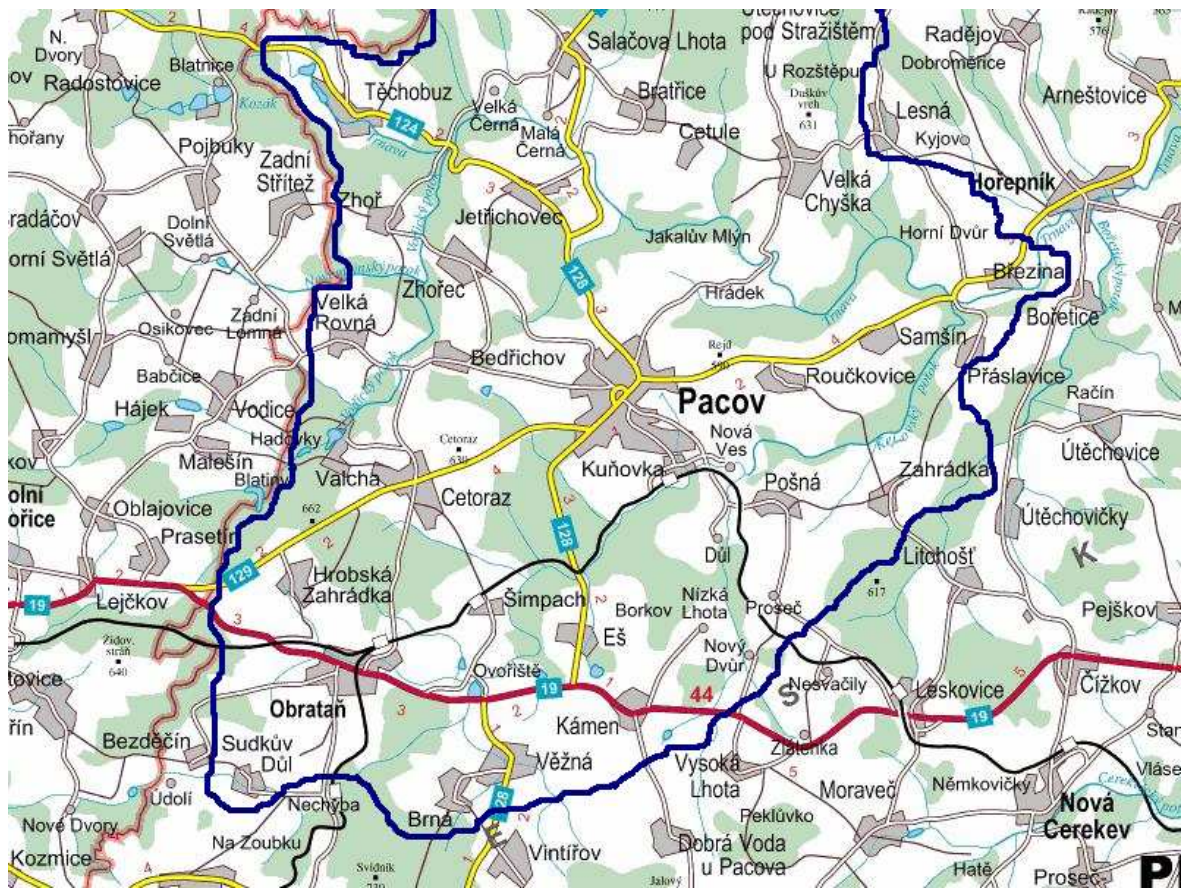
Příloha 2 – Turistické regiony České republiky

- 1 – TURISTICKÝ REGION PRAHA
- 2 – TURISTICKÝ REGION OKOLÍ PRAHY
- 3 – TURISTICKÝ REGION JIŽNÍ ČECHY
- 4 – TURISTICKÝ REGION ŠUMAVA
- 5 – TURISTICKÝ REGION PLZEŇSKO
- 6 – TURISTICKÝ REGION ZÁPADOČESKÉ LÁZNĚ
- 7 – TURISTICKÝ REGION SEVEROZÁPADNÍ ČECHY
- 8 – TURISTICKÝ REGION ČESKÝ SEVER
- 9 – TURISTICKÝ REGION ČESKÝ RÁJ
- 10 – TURISTICKÝ VÝCHODNÍ ČECHY
- 11 – TURISTICKÝ REGION VYSOČINA
- 12 – TURISTICKÝ REGION JIŽNÍ MORAVA
- 13 – TURISTICKÝ REGION STŘEDNÍ MORAVA
- 14 – TURISTICKÝ REGION SEVERNÍ MORAVA A SLEZSKO
- 15 – TURISTICKÝ REGION KRKONOŠE

Zdroj: www.czechtourism.cz

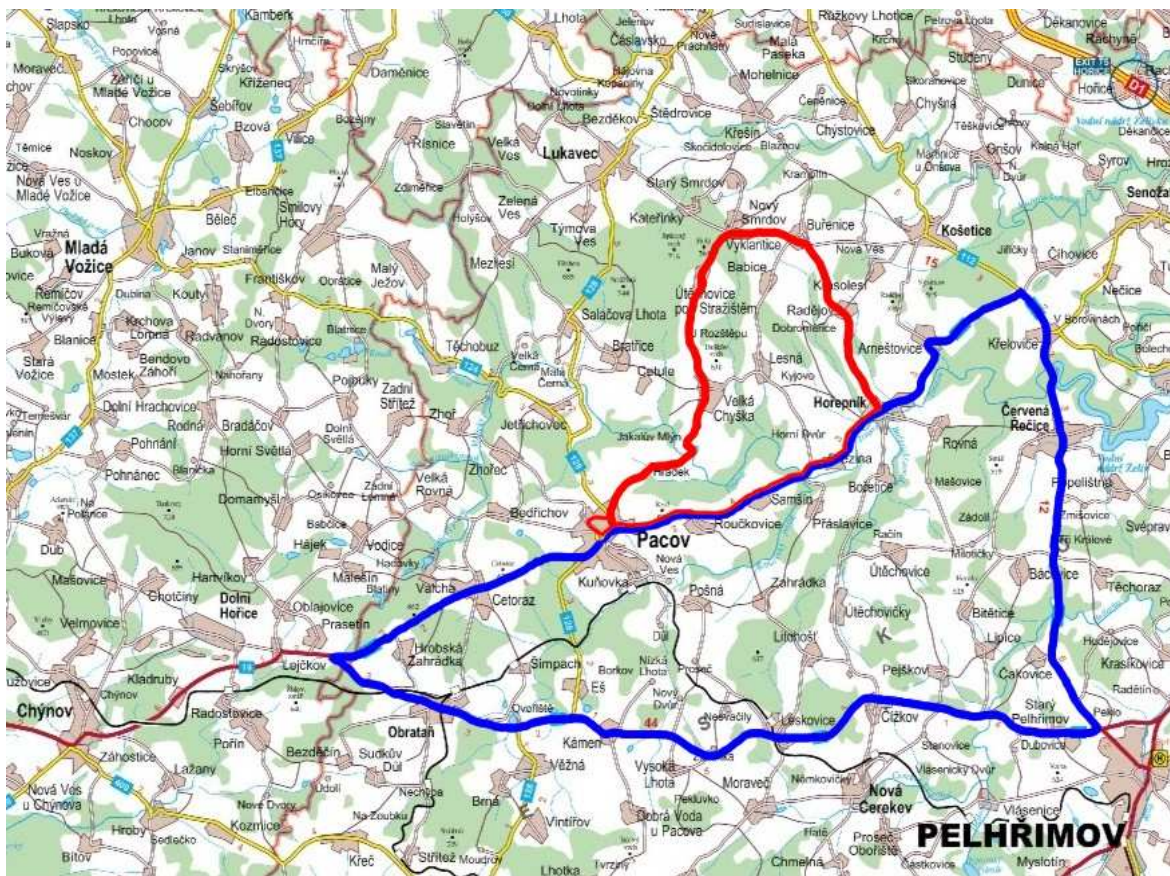
Příloha 3 – Vymezení oblasti Pacovska

Zdroj: www.mapy.atlas.cz

Příloha 4 – Pacovský okruh

Tato trasa, která na počátku 20. století proslavila český motocyklový sport po celém světě byla 62,2 km dlouhá a vedla po trati Pacov – Cetoraz – křižovatka „U sloupu“ – Obrataň – Kámen – Leskovice – Čížkov – křižovatka u Pelhřimova – Červená Řečice – Křelovice – Hořepník – Samšín – Pacov.

Plán tratě obou okruhů

Modře vyznačen původní okruh z roku 1906.

Červeně trať mezinárodní Veterán rallye historických motocyklů Pacovský okruh 2006.

Zdroj: www.mapy.atlas.cz

Příloha 5 – Pacov

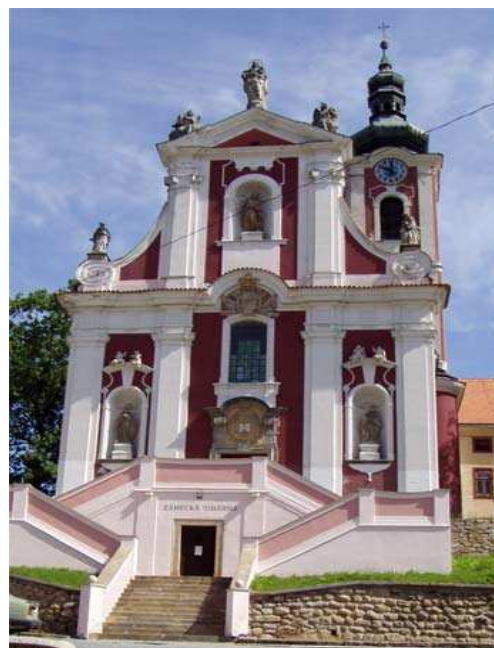

Zdroj: www.mapy.atlas.cz

Příloha 6 – Historické památky Pacova

Děkanský chrám archanděla Michaela

Barokní klášterní kostel sv. Václava

Zámek v Pacově

Kaple sv. Barbory

Zdroj: www.mestopacov.cz

Zámecký park

Pomník Antonína Sovy

Spálená ulice

Malovcova ulice

Zdroj: www.mestopacov.cz

Příloha 7 – Ubytovací a stravovací zařízení

Hotel a pizzerie Peppino

Pizzerie na Náměstí a Hejli's bar

Hotel na Panské

Zdroj: www.mestopacov.cz, vlastní fotoarchiv

Příloha 8 – Turistické informační centrum

Zdroj: www.mestopacov.cz

Příloha 9 – Městské muzeum Antonína Sovy

Zdroj: Vlastní fotoarchiv

Příloha 10 – Pacov a okolí

Stražiště

Stražiště a okolí

Stražiště vysílač

Kaplička na Stražišti

Studánka s pitnou vodou

Zdroj: www.straziste.cz

Těchobuz

Náves v Těchobuzi

Turistické informační centrum, ubytovna

Lukavec

Pavilon Hříbek

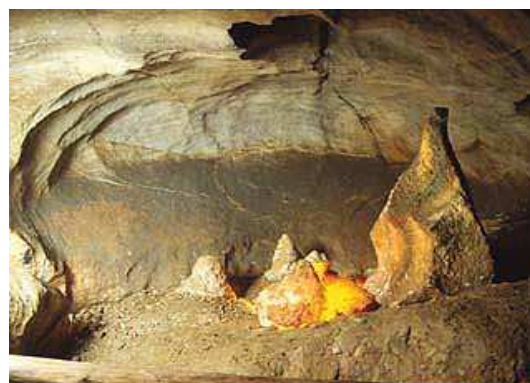
Zámek a zámecký park

Zdroj: www.straziste.cz

Hrad Kámen

Chýnovská jeskyně

Zdroj: www.mestopacov.cz, www.volny.cz/jeskynechynov/

Příloha 11 – Okolní vsi

Bedřichov

Zhoř

Velká Rovná

Zdroj: www.mestopacov.cz

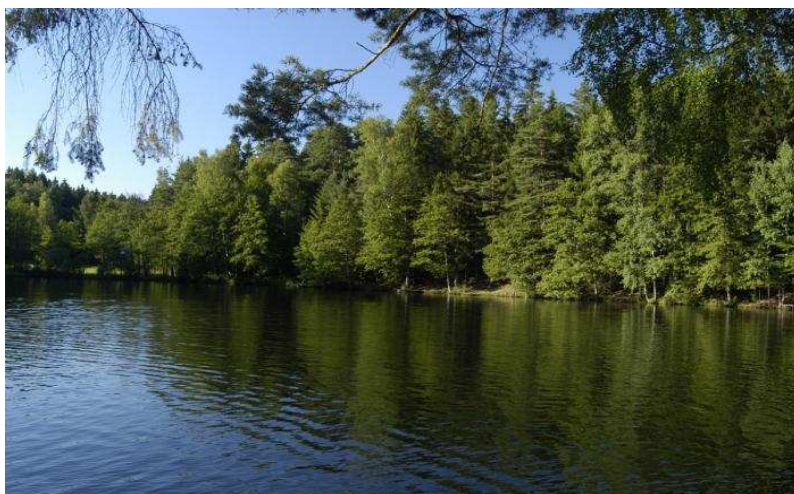

Cetoraz

Pošná

Příloha 12 – Rekreace u vody

Černý rybník

Rybník Valcha

Tábořiště u Černého rybníka

Zdroj: www.straziste.cz

Příloha 13 – Cyklotrasy a cyklostezky oblasti

- č. 161 – „*Za poznáním J. Želivského a A. Sovy*“ – Bystrá u Humpolce – Humpolec – Hněvkovice – Sedlice – Želiv – Křelovice – Senožaty – Onšov – Košetice – Buřenice – Vyklantice – Lukavec – Bezděkov – Horní Lhota – Načeradec
- č. 321 – *přes hrad Kámen na Stražiště* – Kamenice na Lipou – Dráčov – Těmice – Lidmaň – Dobrá Voda u Pacova – Kámen – Nízká Lhota – Důl – Pacov – Zhořec – Zhoř – Velká Černá – Salačova Lhota – Mezilesí
- č. 1181 – *Pacov – Chýnovská jeskyně* – Pacov – Bedřichov – Velká Rovná – Ovčín – Vodice – Malešín – Oblajovice – Lejčkov – Dolní Hořice – Chýnovská jeskyně
- č. 1185 – *Pacov – Černovice* – Pacov – Šimpach – Dvořiště – Věžná – Vintířov – Černovice
- č. 1186 – *Černovice – Brožkův mlýn* – Černovice – Střítež – Nechyba – Obrataň – Cětov – Brožkův mlýn
- č. 1217 – *Pacov – Vyklantice* – Pacov – Velká Chyška – Útěchovice pod Stražištěm – Vyklantice
- č. 1218 – *Pacov – Želiv* – Pacov – Samšín – Přáslavice – Útěchovice – Milotičky – Červená Řečice – Želiv
- č. 1219 – *Pelhřimov – Pacov* – Pelhřimov – Vlásenice – Proseč – Obořiště – Nová Cerekev – Moravec – Leskovice – Proseč – Pošná – Pacov

Zdroj: www.straziste.cz

Příloha 14 – Otevírací doba

Otevírací doba turistického informačního centra v Pacově

Pondělí – Pátek	8:30-16:30 hodin
Sobota	8:30-11:30 hodin

Otevírací doba muzea v Pacově

Pondělí, Úterý, Čtvrtek, Pátek	8.00-11.30	12.30-15.00
Středa	8.00-11.30	12.30-17.00
Sobota	10.00-12.00	
Neděle	14.00-16.00	

Otevírací doba infocentra, galerie Bernarda Bolzana v Těchobuzi

Pondělí – Sobota	9.00-17.00
Neděle	13.00-17.00

Otevírací doba hradu Kámen

Pondělí	zavřeno
Duben a říjen So-Ne a svátky	10.00-17.00
Květen, červen, září Út-Ne	10.00-17.00
Červenec – srpen Út-Ne	10.00-18.00
Listopad – březen	zavřeno

Provozní doba Chýnovské jeskyně

Pondělí	zavřeno
Duben – červen, září Út-Ne	9.00-15.30
Červenec – srpen Út-Ne	9.00-17.00
Říjen Út-Pa	10.00, 12.00, 14.00
Listopad – březen	zavřeno

Zdroj: www.straziste.cz, www.mestopacov.cz, www.volny.cz/jeskynechynov/